

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 350 A

Rok XIII

WARSZAWA

WTOREK

22 listopada
1938 R.

Cena 10 Gr.

W

„LUDZIE, KTÓRZY SIĘ OD DRAŻLIWYCH KWESTYJ UCHYLAJĄ, NIE ISTNIEJĄ DLA PRZYSZŁOŚCI”

Stanisław Szczepanowski.

Czy powstanie republika żydowska w Afryce?

Zarządzenia antyżydowskie były konieczne

Próba wysadzenia w powietrze synagogi

PARYŻ, 21. 11. (Tel. wł.). Przyjazd do Londynu adiutanta premiera Goeringa gen. Bodenschaffa uważany jest w tutaj-żych kołach politycznych za wydarzenie niezmiernie ważne i ściśle połączone z kwestią rozwiązania sprawy żydowskiej na płaszczyźnie międzynarodowej. Gen. Bodenschaff ma przedstawić konkretne propozycje rządu Trzeciej Rzeszy wysiedlenia żydów z Niemiec.

Fakt ten obok coraz konkretniejszych rozmów anglosasko-amerykańskich oraz pomyślnego przebiegu rokowań rządu niemieckiego z państwami Ameryki na temat obsadzenia tam znacznej liczby żydów, uważane jest tu za początek pozytywnych prac, mających na celu rozwiązanie tego ważnego i palącego zagadnienia.

DZIAŁALNOŚĆ ROTSCILDA

PARYŻ, 21. 11. Z inicjatywy Roberta Rotschilda w Paryżu ukonstytuował się komitet złożony z szeregu bardzo zamożnych żydów francuskich. Zadaniem komitetu jest pomaganie rządowi w rozmieszczaniu emigrantów żydowskich, przygotowywanie ich do pracy na roli, zapatrzywanie w środki materialne i t. d.

SAN DOMINGO CHCE ŻYDÓW

BERLIN, 21. 11. (tel. wł.). Wiadomo tu jest, pomimo braku oficjalnych komunikatów, że rząd niemiecki prowadzi rozmowy z szeregiem państw amerykańskich na temat osiedlenia tam żydów. Rozmowy te podobno są na dobrej drodze.

Jedno z państw, a mianowicie republika San Domingo na wyspie Haiti wyraziła zgodę na przyjęcie ok. 150.000 żydów. Rokowania w dalszym ciągu trwają.

UZASADNIENIE ZARZĄDZENIA

Prasa niemiecka dużo miejsca poświęca w dalszym ciągu sprawie emigracji żydów.

Dzienniki zarzucają Anglii i Ameryce, że stosunek ich do zagadnienia żydowskiego jest nie szczerzy. Dużo się tam pisze i mówi o nieszczęśliwej i złej doli żydów, ale o rzeczywistej pomocy nie się nie myśli.

Poza tym dzienniki dowodzą, że ostatnie zarządzania w stosunku do żydów były konieczne jeszcze i z tego względu, że wielu żydów nie miało w ogóle zamiaru emigrować z Niemiec, gdzie wcale im się źle nie powodziło.

W okresie od początku 1933 r. do stycznia 1938 r. wyemigrowało z Niemiec z 850.000 żydów tam zamieszkałych, tylko 17 proc. Z Austrii natomiast od 1 sierpnia r. b. wyemigrowało z 300.000 żydów tam zamieszkałych, tylko 45.000.

ZAMACHY W SIEDMIOGRODZIE

CZERNIOWCE, 21. 11. W Rzeszy, w Siedmiogrodzie, usiłowano wysadzić w powietrze synagogę zapomocą podłożenia dużej ilości ekrazytu. Jedna ze ścian za waliła się. Uszkodzone również

zostały znajdujące się w sąsiedztwie domy, będące własnością żydów.

Z Lugosy (Siedmiogród) donoszą, że próbowano tam podpalić żydowską fabrykę wyrobów tekstylnych, przez rzućenie na dach suszarni bomby zapalającej. Jedynie dzięki temu, że dach suszarni był skonstruowany z materiału niepalnego zamach nie udał się.

W związku z powyższymi zamachami władze rumuńskie przeprowadziły liczne aresztowania.

SENSACYJNY PROJEKT HEARSTA

WASZYNGTON, 21. 11. Magnat prasowy Hearst w przemówieniu radiowym wysunął projekt oddania żydom jako terenu osiedlenia żydów dawnych kolonii niemieckich w Afryce.

Hearst proponuje utworzenie na terenach afrykańskich republiki żydowskiej, którą skupiłaby całe żydostwo światowe, a więc zarówno z Europy jak i z Ameryki. Zdaniem Hearsta również Belgia i Portugalia powinny odsprzedać przyszłej republice ży-

dowskiej pewne terytoria kolonialne w Afryce.

Projekt Haerst'a wywołał w kołach żydowskich ożywioną dyskusję. Żydzi uważają projekt ten o-

tyłe za nierealny, iż żydostwo światowe nie posiada tak wielkich kapitałów, jakie potrzebne są do założenia odrębnego państwa.

Dekret o ochronie Państwa

ukaze się w tych dniach

Ostre sankcje przeciwko masonerii

Dekret Prezydenta R. P. o ochronie Państwa, który jak już donosiliśmy ukazał się ma przed zwołaniem sesji parlamentarnej

Pogorszenie stanu pogody

Przewidywany przebieg pogody w dniu 22 bm.: Stopniowe pogorszenie stanu pogody aż do deszczów, po- czynając od zachodu kraju przy dość silnych wiatrach południowych, skręcających ku zachodowi. Temperatura bez większych zmian, widzialność osłabiona.

Wybór prezydium Sejmu oczekiwany w bieżącym tygodniu

W końcu b. tygodnia zbierze się Sejm celem dokonania wyboru marszałka, wicemarszałków i sekretarzy. Zwyczajna sesja budżetowa rozpocznie się 1 grudnia. Przy pierwszym czytaniu budżetu dłuższe exposé wygłosi m. wicepremier i minister skarbu p. Kwiatkowski, który jak sły- chać, zapowie wniesienie do Izby Ustawodawczej kilku projektów ustaw, zmierzających do ożywie- nia życia gospodarczego.

Wnioskują stąd, że wbrew poprzednim przypuszczeniom ży- wot nowego Sejmu będzie dłuż-

szy i nie ograniczy się jedynie do spełnienia zadania wskazanego w orędziu Prezydenta Rzeczypospolitej, t. j. do zmiany ordynacji wyborczej.

2 tys. zabitych, 20 tys. bezdomnych Ofiary pożaru w Czang-Sza

TOKIO, 21. 11. Ofiarą olbrzymiego pożaru w m. Czang-sza padło 2.000 zabitych, w tym wielu oficerów i urzędników chińskich. 20.000 osób straciło dach nad głową. Pożar powstał podczas walk pomiędzy chiński-

mi wojskami centralnymi a oddziałami prowincjonalnymi. Wczo- raj rozstrzelano dowódcę garnizonu m. Czangsza dowódcę jednej z dywizji oraz komisarza policji, których oskarżono o wywołanie tych starć.

Co do innych przepisów, to na- wet, jeśli ich sformułowanie nie

zawiera jak sły- chać artykuł zakazujący należenia do masonerii, przepisy karne za sianie paniki, za szkodenie wymiarowi sprawiedli- wości, za szkolenie na polu go- spodarczym i za przeciwdziałanie eksportowi polskiemu.

Dekret przewiduje surowe sank- cje za te wszystkie przestępstwa.

Dekret ten jest podobno wzoro- wany na analogicznych przepisach wydanych w innych państwach.

Wobec bardzo ogólnikowych in- formacji, jakie mamy dotychczas trudno oczywiście wydawać osta- teczny sąd o tym dekreście. Nie- wątpliwie należy przywitać z u- znaniem artykuł, zakazujący na- leżenia do masonerii. Oczywiście jednak decydującym będzie tu wy- konanie tego artykułu. Zdawać trze- ba sobie sprawę, że nawet najpełniejsze wykonanie tego ar- tykułu nie zlikwiduje samo przez się masonerii w Polsce.

Co do innych przepisów, to na- wet, jeśli ich sformułowanie nie

Chwałkowski jedynym kandydatem Rekonstrukcja gabinetu praskiego

PRAGA, 21. 11. W kołach poli- tycznych uchodzi za pewne, że jedynym kandydatem na stanowi- sko prezydenta Czechosłowacji podczas nadchodzących wyborów, będzie obecny minister spraw za- granicznych dr. Franciszek Chwałkovsky. Kandydaturę mini- stra Chwałkovsky'ego wysunął ma- świeżo utworzona z szeregu stronni- ctwa czeskich partia „Jed-

ności Narodowej”.

Po wyborach prezydenta nastą- pić ma gruntowna rekonstrukcja gabinetu praskiego. Stanowisko premiera po Surowym objąć ma minister Józef Czerny, który w gabinecie Hodży był ministrem spraw wewnętrznych. Minister- stwo spraw zagranicznych obej- mie według przewidywań przed- stawiciel Słowaków — Krno. Te- ka obrony narodowej znaleźć się ma w ręku gen. Eljasa, a mini- strem komunikacji zostać ma ge- neral Husarek, finanse pozostaną tak jak poprzednio w ręku min. Kalfusa.



Delegacja Dziennikarzy w prezydium Rady Ministrów

Dnia 21 b. m. w godzinach ran- nych dyrektor biura Zadań Spe- cjalnych prezesa Rady Ministrów p. Lepecki, przyjął delegację wy- łonioną przez Zarząd Główny Związku Dziennikarzy Rzeczy- politej na posiedzeniu w dniu 20 bm. w sprawie uchwały Za- rządu Związku dotyczącej proje- ktu dekretu prasowego. W skład delegacji wchodził panowie Ście-

żyński, Giełżyński, Wierzyński, Kozłowski, Wiewiórski oraz pre- zes Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich Kędziński.

Jak donosiliśmy, powyższe dele- gacje zgłosiły się do p. premiera, który jednakowoż w godzinach rannych był zajęty, ponieważ od- bywało się posiedzenie Rady Mi- nistrów, i delegacji nie przyjął.

21 skazanych Proces o zajścia w Dąbrowie

Przed sądem w Sokółce pod Białymstokiem toczył się ostatnio trwający przez 5 dni proces o zająścia antyżydowskie w Dąbro- wie pod Białymstokiem. W czasie rozprawy zbadanych zostało 144 świadków.

Po rozpatrzeniu sprawy sąd wydał wyrok, mocą którego cze- rej główni oskarżeni, a mianowi-

cie: Rajkowski, Sztuka, Arcimo- wicz i Pałkiewicz skazani zostali na karę po roku więzienia, 9-ciu oskarżonych otrzymało karę 8-11 miesięcy więzienia, 11-tu zaś — 6 miesięcy więzienia. Sąd zawie- sił wykonanie kary 14 oskarżo- nym.

Podwyższenie padatków we Francji

Ostatnie dekrety rządu francuskie- go podwyższyły podatki bezpośrednie w następującej wysokości: dochodowy o 30 proc., od uposażeń z 7,5 do 8 proc., od kuponów papierów warto- ściowych francuskich o 1 proc., zagra- nicznych o 3 proc. Ponadto wprowadzo- no nowy podatek nadzwyczajny w wysokości 2 proc. od wszystkich do- chodów zawodowych.

W podatkach pośrednich: od kawy podwyższono z 285 do 325 franków za centnar metryczny, cukru z 125 do 160 frs, tytoniu z 12 do 15 proc., ąrod- ków napędowych do 0,20 fr. za 1 litr, konserw do 6, 10, względnie 6,75 proc. zależnie od jakości, węgla na 3,7 proc. od ubrań na 0,35, względnie 0,45 proc.

Poza tym zwiększono taryfy pocztowe, biletów metro oraz biletów au- tobusowych.

Swoboda prasy

Zapowiedziany dekret pra- sowy stawia przed oczami społeczeństwa polskiego za- gadnienie prasy w życiu pu- blicznym. Rozwijająca się dys- kusja omawia zadania pra- sy i sposób w jaki prasa do- tychczas z tych zadań się wy- wiązywała.

Prasa jest potężnym czyn- nikiem kształtowania się opi- nii publicznej, potężnym narzędziem politycznym us- wiadomiania narodu. Aby spełniać te zadania musi ko- rzystać z pewnego zakresu swobody, nie może być na- każdym kroku krępowana. Bez swobodnej prasy nie ma swobodnej opinii publicznej. Bez swobodnej opinii publi- cznej nie ma naprawdę po- tężnej Polski.

Prasa polska aczkolwiek ma za sobą cały szereg pię- knych kart, nie potrafiła jed- nak spełnić tych szczytnych zadań. Wykazała cały szereg

braków i wad. Udział żydów w prasie polskiej odbierał szeregowi pism czysto polski charakter. Wpływy wielkiego obcego kapitału krępowały jego swobodę ruchów. Dopył- w elementu budzącego wąpli- wość pod względem moral- nym odbierał w wielu wy- padkach konieczny autorytet.

Problem prasy w Polsce wymagał załatwienia w dro- dze radykalnych przesunięć i przemian. Przemiany te jed- nak muszą nastąpić przede wszystkim w drodze moral- nej. Mechaniczne przesunię- cia, o ile będą konieczne mo- gą być tylko uzupełnieniem.

Oczywiście w prasie pol- skiej, mogą pracować tylko Polacy. Żydzi muszą być jak- najszyciej usunięci. Tylko takie postawienie sprawy stwarza warunki do podnie- sienia poziomu moralnego.

Musi być stworzony cen- zus moralny dla ludzi pracu-

jących w prasie. Na dłuższą metę sprawa ta będzie roz- wiązana w ten sposób, że w prasie pracować będą mogli tylko członkowie organizacji politycznej Narodu, t. zn. lu- dzie, którzy mają kwalifika- cje moralne do zajmowania się polityką. Na okres przej- ściowy trzeba będzie stwo- rzyć przejściowy cenzus mo- ralny dla dziennikarzy. Oczy- wiście problemem nie może być tu skazanie za drobne wykroczenie prasowe.

Dopiero na tle głębokich przemian mogą mieć sens ta- kie czy inne zarządzania me- chaniczne, takie czy inne san- kcje karne. Ten kto sądzi, że uproszczonymi mecha- nicznymi środkami zdoła ule- czyć prasę polską grzeszy nadmiernym optymizmem.

Zbyt proste mechaniczne środki mają często do siebie, że nie są w stanie uleczyć głębokich bolączek, przeciw

którym są skierowane, nato- miast uderzają zupełnie w inny kierunek; zdarza się nawet, że uderzają właśnie w tych, którzy z tymi bolącz- kami podjęli walkę. O tych niezamierzonych często skut- kach przepisów prasowych trzeba zawsze pamiętać przed ich wydaniem.

Stoimy przed wielkim za- daniem budowania swobod- nej prasy polskiej. Swobod- nej nie tylko od błędów ad- ministracji, ale swobodnej, od potęgi międzynarodowego ka- pitału, od niewidzialnych sie- ci obcych agentur. Swoboda ta może być zbudowana tyl- ko na fundamencie wysokiej moralności tych, którzy pra- cują w prasie. Często będą tu konieczne również i mecha- niczne środki, ale tylko wtedy, gdy będą miały pokrycie w głębokich przemianach mo- ralnych.

Jan Korolec.



LISTOPAD

22

WTOREK

Dziś św. Cecylii.

Jutro św. Klemensa.

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
7-7	15-37
MIESIĄC	
Wschód	Zachód
7-25	16-2
Dł. dnia	
8-30	8-16

POMIMO stopniowo prowadzonego REMONTU

BAR MIESZCZAŃSKI
AL. JERUZOLIMSKIE 7.

poleca BUFET obficie zaopatrzony w najlepsze zakąski
Wieczorem koncert. Ceny niskie.

100 tys. zł. nadużyć w gminie Łędzin na Śląsku

Sensacyjne śledztwo w Katowicach

Prokurator Sądu Okręgowego w Katowicach wdrożył dochodzenia w sprawie sensacyjnej afery, wykrytej na terenie powiatu pszczyńskiego.

Od dłuższego już czasu krążyły wśród mieszkańców Łędzin wieści o deprawujących się w gminie nadużyciach, w których miał partycypować zarówno zarząd jak i rada gminna. Zarządzona przez Wydział Powiatowy w Pszczynie w związku z tymi wersjami listacja doprowadziła do wykrycia olbrzymich nadużyć. Stwierdzono mianowicie, że księgowość gminy nie oddaje prawdziwego obrazu, wielka ilość kwitów dowodowych i rachunków jest sfałszowana. Podobny stan faktyczny ustalono w gminnym Komitecie Funduszu Pracy.

Jak dalej ustalono w nadużyciach tych uczestniczyli zarówno urzędnicy gminy z naczelnikiem i sekretarzem na czele, jak i ra-

dni tej miejscowości. Po długotrwałym badaniu stwierdzono, że przypuszczalna suma dokonanych sprzeniewierzeń sięga 80 — 100 tys. zł., z czego około 20 tys. przypada na szkodę Funduszu Pracy, reszta zaś na szkodę gminy.

Wobec wykrycia nadużyć, lustrator Wydziału Powiatowego skierował sprawę do Sądu w Pszczynie, na którego polecenie aresztowano naczelnika gminy Łędziny, Pawła Spyrę, rolnika i właściciela miejscowej cegielni z Łędzin oraz sekretarza gminy, Klemensa Miskę. Dalsze dochodzenia prowadzone już przez prokuratora Sądu Okręgowego w Katowicach doprowadziły do ustalenia winy urzędników gminy i radnych: Klemensa Figury, Franciszka Saternusa, Alojzego Juchy, Konrada Janochy i Teodora Nachyly.

Jak ustalono działali oni wspólnie i nawzajem prześcigali się w

wynajdywaniu możliwości coraz większych sprzeniewierzeń, które doszły do tak wysokiej sumy.

Po ukończeniu wstępnych dochodzeń aresztowanych wypuszczono na wolną stopę i wdrożono śledztwo sądowe celem ustalenia ostatecznej wysokości sprzeniewierzonych sum.

Zebrań grudniowych Związku Rolników i Leśników

W dniach 5 i 6 grudnia r. b. w sali Zw. Izby Org. Roln. (Kopernika 30) odbędzie się zebranie Związku rolników i leśników z wyższym wykształceniem.

Program zebrania jest następujący:

Poniedziałek, dnia 5. 12. 1938 r.: Sekcja Ekon. Przewodn. wiceprez. Zyg. Czerwinkowski.

Godz. 10 — „Sprawy zbożowe” — referować będzie p. dyr. Leon Domański z Poznania.

Godz. 11.30 — „Polityka zbożowa i obecna nieopłacalna cena” — referować będzie p. Witold Maringe z Lwowa.

Sekcja Racz. Gosp. Przewodn. przez Wojciecha Ciechomski.

Godz. 4.30 — „Pogłębianie upraw” — referować będzie p. prof. Stawomir Miklaszewski z Warszawy.

WTOREK, DNIA 6 GRUDNIA

Sekcja Org. Roln. i Ekon.

Przewodn. — wiceprez. Zygmunt Lnatowicz.

Godz. 10 „Zadania rolnictwa w zakresie przygotowania kraju na wypadek wojny, a zastosowanie ustawy z r. 1934 o rzeczowych świadczeniach wojennych” — referować będzie p. prez. Tad. Krzyżanowski z Turyczan (Wołyń).

Godz. 11.30. „Rola samorządu rolniczego i terytorialnego w dziedzinie obrony interesów rolnictwa” — referować będzie p. inż. Bogdan Chelmecki z Kowalek.

Sekcja Racz. Gosp. i Org. Roln.

Godz. 4.30 — „Badania w zakresie żywienia i kontroli dzielności koni po wojennych” — referować będzie p. prof. Leopold Krueger z Wrocławia. „Akta podniesienia chowu owiec i jej wyniki w Niemczech” — referować będzie p. Prof. L. Krueger.

Doniosłe zmiany w metropolii prawosławnej

Przed wyświęceniem nowych biskupów

Ukazał się z druku pierwszy numer organu urzędowego polskiej autokefalicznego kościoła prawosławnego w Polsce p. t. „Wiadomości metropolii prawosławnej w Polsce”. Jak głosi zawiadomienie organu metropolitalnego, piśmie tygodniowe będzie odtąd jedynym organem urzędowym cerkwi prawosławnej, która żadnego innego organu prasowego wydawać już nie będzie. „Wiadomości metropolii prawosławnej” drukowane są w języku polskim, co po 20 latach istnienia Polski Niepodległej, jest zdobyczą niełatwą, jeśli się weźmie pod uwagę fakt, że wśród prawosławnych jest znaczny odsetek Polaków. Dotychczas zwierzchnik cerkwi prawosławnej w Polsce metropolita Dionizy Wa-

leński uważał język polski za szkodliwy dla jego trzody duchownej i dlatego w swych wydawnictwach „Woskresnoje Cztenije” oraz „Słowo” posługiwał się przy zwyczajaniu — językiem rosyjskim. W pewnym okresie swej „głębokiej” polityki religijno-narodowościowej metr. Dionizy Waleński wprowadzał na łamach swych organów utrakwizm językowy i urzędówki prawosławne zamieszczały artykuły, napisane w lichym języku ukraińskim i białoruskim.

Redakcję organu metropolitalnego objął sekretarz synodu prawosławnego — Jerzy Roszczyński, znany ze swego prorosyjskiego kursu polityki.

W związku mającym nastąpić

przyjęciem statutu cerkwi prawosławnej, liczba biskupów tego wyznania wzrosnąć do 10-ciu. Ciekawy jest stan narodowościowy hierarchii prawosławnych. Metropolita Dionizy (Konstanty Waleński) — Rosjanin, arcybiskup Teodozjusz (Teodosjew) — Rosjanin, arcybiskup Aleksy (Aleksander Gromadski) — Ukraińiec, arcybiskup Aleksander (Mikolaj Inozemcew) — Rosjanin, biskup Szymon (Iwanowski) — Rosjanin, biskup Sawka (Jerzy Sowietow) — Rosjanin, biskup Polikarp (Sykorski) — Ukraińiec, biskup Antoniusz (Marcenko) — Rosjanin; ponadto w dniu 26 bm. w Ławrze Począjowskiej na Wołyniu zostaną konsekrowani na biskupów dwaj księża — Jerzy Szreter i Konstanty Siemaszko. Kandydaci na biskupów prawosławnych podali się za obywateli narodowości polskiej.

Jeżeli chodzi o karierę kapłańską poszczególnych biskupów, to najciekawszymi postaciami są:

Metr. Dionizy — najbliższy współpracownik biskupa Eulogiusza na Chełmszczyźnie, długoletni rektor prawosławnego seminarium duchownego w Chełmie.

Arcybiskup Aleksy — za czasów carskich również współpracował aktywnie na Chełmszczyźnie, jako protodijer Aleksander Gromadski. Biskup ten używał swego pióra na łamach prawosławnej pismki „Cholmskaja Ruś” jako redaktor naczelny, kryjąc się pod kryptonimami. Biskupem został w Polsce Niepodległej i przysłużył się w charakterze ukraińizatora cerkwi, który dążył do utworzenia osobnej ukraińskiej metropolii za rządów woj. Józewskiego na Wołyniu.

Wśród hierarchów prawosławnych za patriotę polskiego podaje się b. oficer denikinowski biskup Sawka Sowietow, którego polityka wobec państwa, jak wynika z całego szeregu zarządzeń w Grodnie — jest chwiejna.

W ten sposób hierarchia prawosławna w Polsce jest ciałem kierowniczym organizacji religijnej przypadkowej.

W związku z przemianami i zmianami, jakie zachodzą i zajądą w życiu cerkwi prawosławnej, metropolia warszawska dokonuje zmian podziału administracyjnego swych diecezji. Diecezja t. zw. warszawska - chełmska zostanie z dniem 1 stycznia 1939 r. powiększona kosztem diecezji poleskiej, grodzieńskiej i wołyńskiej.

W kołach zbliżonych do metropolii twierdzą, że w związku ze zmianą sytuacji prawosławia w Polsce ma odejść ze swego stanowiska naczelnik wydziału prawosławnego Ministerstwa WR. i OP, dr. Janusz Wołński. Jak dalece wiadomość ta jest prawdziwa, sprawdzić nam nie udało się.

Staszów — miasto szewców

97 proc. sklepów żydowskich

Miasto Staszów, leżące nad bitą drogą Ostrowiec — Opatów — Stopnica — Busko, położone jest kolejką wąskotorową Szczucin — Jędrzejów. Od swej powiatowej metropolii, t. zn. Sandomierza, jest oddalone o przeszło 80 km.

Przed powstaniem C. O. P. posiadało więcej mieszkańców, niż Sandomierz. Dziś liczy ich 10 tysięcy, w tym około 2.500 Polaków.

Handel w 97 proc. znajduje się w żydowskich rękach. Ludność polska zajmuje się w większości rzemiosłem szewskim. Szewstwo jest w tym mieście „szteandarym” i tradycyjnym zajęciem.

Samodzielnym szewców jest w Staszowie około 700. Rzemiosło uprawiają w Staszowie „sposobem” rodzimym, t. zn. pracując żony i dzieci. Liczbę szewców wobec tego na tym terenie podwyższyc trzeba co najmniej do 2 tysięcy.

Uniwersytet Egipski w Kairze

Ognisko kultury arabskiej

Swoją rolę, największą na całym Wschodzie arabskim, centrum umysłowego, zawdzięcza Kair w dużej mierze uniwersytetowi do niedawna zwanemu poprostu Gamia El - Misryja, t. j. „Uniwersytet egipski”, obecnie zaś noszącemu imię króla Fauda I-go. Wprawdzie w Bejrucie istnieją dwie uczelnie: jedna prowadzona przez uczonych amerykańskich, druga zaś pozostająca pod kierownictwem OO. Jezuitów, ale choć mają niewątpliwie znaczny wpływ na umysł ludzi miejscowych, nie promieniują zapewne tak daleko, jak młodszy od nich Uniwersytet Egipski, tym bardziej, że są instytucjami nie arabskimi, a tylko — założonymi dla Arabów. Uniwersytet syryjski w Damasku posiada zaledwie parę wydziałów i może mieć tylko lokalne znaczenie. A więc po uczelni religijnej Gamia El - Azharja (związanej z wielkim meczetem Gami El - Azhar) i promieniującej na cały świat Islamu, Uniwersytet króla Fauda jest największym ogniskiem nauki arabskiej — i w przeciwnieństwie do tamtej wszechniczy, przechowującej w znacznej mierze tradycje scholastyczne — ogniskiem nowoczesnym.

MŁODY UNIWERSYTET

Nie ma on też długiej historii jak Azhar, istniejący już blisko lat tysiąc. Początek jego dziejów przypada na rok 1906, kiedy to ówczesny mufti Egiptu, Szeich Muhammed Abdu oraz kilku wybitnych mężów stanu (między którymi znajdowali się: Mustafa Kamil Basza, twórca ruchu niepodległościowego oraz Lutfi Es - Said Basza, obecny rektor uniwersytetu, powzięło projekt założenia w Kairze uczelni na wzór wyższych szkół europejskich. Po ustanowieniu zebrać na ten cel środki drogą publicznych składek i już poczyniono pewne przygotowania, gdy wszystko się rozchwiało z przyczyn politycznych. Dopiero w rok później książę Faud (późniejszy król), na zaproszenie grona projektodawców, objął prezydium komitetu i materialnie poparł całe dzieło. W r. 1908 powstały pierwsze wydziały.

8.500 SŁUCHACZY

Po wielkiej wojnie, wstąpiwszy na tron egipski, król Faud kontynuował dalej to, co przedsięwziął przed laty i w 1925 roku wydał dekret, na mocy którego prywatna dotąd uczelnia, została uznana za uniwersytet państwowy. Od tego czasu datuje się szybki rozwój wszechniczy. Obecnie liczy ona około 8 i pół tysiąca słuchaczy i słuchaczek, studiujących na wydziałach: humanistycznym, prawnym, matematycznym - przyrodniczym, medycznym, weterynaryjnym, rolniczym, handlowym i politechnicznym. Uniwersytet posiada bibliotekę liczącą około 250.000 tomów dzieł w różnych językach.

Wydziały uniwersytetu są rozrzucone w kilku punktach. Medycyna ma swą siedzibę obok największego kairskiego szpitala Kasr El - Aini; w sąsiedztwie mieści się wydział handlowy. Większość jednakże fakultetów

posiada piękne nowoczesne gmachy w mieście Giza po drugiej stronie Nilu, naprzeciwko Kairu. Sercem tej dzielnicy uniwersyteckiej jaką jest Ulica Szkolna (Szari El - Madaris) stanowi ogromny główny gmach uczelni, we wnętrzu którego znajduje się amfiteatr na 4000 miejsc. Nad nią wznosi się wielka kopuła, widoczna z daleka, zwiastująca dobrze z szosy wiodącej do Piramid. Do koła głównego gmachu wznosi się kilka innych bloków, mieszczących niektóre wydziały i bibliotekę. Tereny należące do uczelni są ogromnie rozległe, wynoszą bowiem około 80 feddanów (1 feddan równa się 4200 m. kw.) odciętych od wspaniałego parku Orman.

MOZAJKA NARODOWOŚCI WSCHODNICH

Wśród studentów znajduje się bardzo wielu cudzoziemców, oczywiście ludzi Wschodu: Syryjczyków, Libańczyków, Irackich, Palestyńczyków, Arabów z Hedżasu i Jemenu, a także są tu Chińczycy, Japończycy i Malajowie. Życie studenckie nie jest tu jednak rozwinięte. Istnieje wprawdzie stowarzyszenie, grupujące słuchaczy wszystkich wydziałów, posiadające własny klub oraz reprezentację sportową, ale jest to organizacja bardzo luźna i nie wywierająca jakiegokolwiek znaczącego wpływu na kształt życia akademickiego. Nazywa „student” nie ma tu też akiego znaczenia jak u nas, gdzie akademik jest pewnego rodzaju określeniem typem młodego człowieka, posiadającym właściwe sobie cechy. Tutaj student to tylko człowiek słuchający wykładów (inaczej przedstawia się sprawa z Azharczykami, którzy przedstawiają już pewien typ specjalny, a raczej kilka typów).

O CO WALCZA STUDENCI

Studentów łączy tylko życie polityczne. Ale i tu nie mają oni żadnej zwartej organizacji. W swoim czasie istniał uniwersytecki oddział „Niebieskich Koszul”, organizacja uafdyzystowskiej, ale nielicznej, bo w ogóle Uafdi nie miał tu znaczących wpływów i wroga, względem tej partii politycznej, postawa masy studenckiej, w dość znacznej mierze przyczyniła się do upadku rządu Nahasa Basy. Nie było to jednak dziełem jakiejś organizacji, prowadzącej jednolitą akcję, a tylko mniej lub więcej przypadkowych przywódców, porwanych kolegów do manifestacji, strajków i starć z policją. W dziedzinie polityki ma zresztą uniwersytet piękną tradycję, bo szedł na czele ruchu wyzwolenczego i kilku studentów swym życiem opłacił walkę o konstytucję w 1935 r. Często jednak wybuchają tu zamieszki z innych powodów. Np. właśnie teraz trwa, przepłatany manifestacjami ulicznymi strajk studentów prawa, wzburzonych zamierzonymi przez rząd zmianami w statucie palestry oraz przedłużeniem okresu aplikacji z dwóch lat na trzy. W końcu ub. roku akademickiego miały miejsce liczne zajścia spowodowane nieuwzględnieniem przez władze uniwersyteckie żądań studentów, którzy się domagali obniżenia mini-

mum punktów, wymaganego podczas rocznych egzaminów z 75 proc. na 50 proc. Sprawa ta oparła się o parlament i wreszcie została jakoś załagodzona.

TYLKO ZAMOŻNI

Studentom egipskim obca jest nasza akademicka bieda, tu bowiem kształcą się tylko ludzie zamożni (tym się także różni uniwersytet od Azharu, w którym przeważają niezamożni). Czesne jest bardzo wysokie: od 10 f. eg. (1 f. eg. = 27 zł.) do 40, zależnie od wydziału. Ale też ci co je płacą, przeważnie śmiało sobie mogą na takie wydatki pozwolić. Trzeba widzieć te szeregi samochodów, czekających na dziedzińcu uniwersyteckim, aby się o tym przekonać. Nieznane są tu nasze „Bratniaki” i obce „Sekcje Pośrednictwa Pracy”. Student kończący uczelnię jest zresztą pewien, że znajdzie zatrudnienie w swoim zawodzie.

EGIPSKIE P. W.

Od pewnego czasu, głównie pod wpływem „z góry”, na uniwersytecie zaczyna panować duch wojskowy, naogół raczej obcy charakterowi narodowemu Egipcjan. Została zorganizowana milicja akademicka, rodzaj P. W., licząca około 1000 członków, a ostatnio i członkiń. Zaczyna się też cieszyć powodzeniem lotnictwo, propagowane przez członka rodziny królewskiej Nabila Abbasa Hallima.

W przeciwieństwie do Azharczyków, którzy przeważnie zachowali dawne, tradycyjne stroje, studenci uniwersytetu wszyscy ubierają się po europejsku. Noszą u-

brania cywilne, a tylko członkowie milicji wdziewają na czas ćwiczeń mundury, podobne do skautowych. Wszyscy natomiast i zawsze noszą na głowach narodowe, czerwone „tarbusze”, czyli fezy.

NIESMIAŁE STUDENTKI

Studentki (jest ich około 500) oczywiście nie używają zasłon, nie czują się jednak tak swobodnie jak ich europejskie koleżanki. Pomimo, że nie istnieją już haremy, kobiety - Egipcjanke dzieli jeszcze od mężczyzny cała przepaść, wykopana przez długowiekowe jej zamknięcie w domu i pozbawienie możliwości obcowania ze światem. Do dziś jeszcze nie jest zwyczajem u większości Egipcjan przebywanie mężczyzn i kobiet w jednym towarzystwie. To też studentki tutejsze odznaczają się nieśmiałością, na salach wykładowych zajmują miejsca razem i unikają rozmów z kolegami. Mają one osobne sale, na których spędzają przerwy pod okiem ochmistrzyń.

Uniwersytet króla Fauda jest jedynym w Egipcie, obecnie jednak ma powstać druga taka uczelnia w Aleksandrii. Na razie założono tam dwa wydziały ((prawny i humanistyczny), jako filię uniwersytetu kairskiego. Słuchaczy jednak jest jeszcze bardzo niewiele — około 100. Wątpię też, żeby przyszły Uniwersytet Aleksandryjski, prędko się rozwinął, gdyż Aleksandria to wprawdzie miasto wielkie, ale czysto handlowe, zaleca życie umysłowe Egiptu koncentruje się w Kairze.

Znana SÓL MORSZYŃSKA jest także w sprzedaży w paczkach na jednorazowe użycie. Cena 15 groszy. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Polska na czerwono

Zydzi szykują się do walki w wyborach samorządowych

Zydowska „Naje Folkszajtung” zajmuje się sprawą wyborów komunalnych:

Czy ulice w Sztokholmie są dobre wybrukowane? Czy biedni w Brukseli dostają należyte wsparcie? Czy autobusy obsługują należycie Londyn?

Nasi czytelnicy bardzo mało interesują się takimi sprawami, ale sprawy tego rodzaju zajmują bardzo poważne miejsce w komunalnej polityce wymienionych miast, i jednak nasi czytelnicy, tak jak proletariusze całego świata, ogromnie się ucieszyli wspaniałym zwycięstwem socjalistów podczas wyborów komunalnych w Szwecji; byli zadowoleni z klęski faaszystów podczas komunalnych wyborów w Belgii i spokojnie przyjęli do wiadomości równowagę siły, jaką wykazały wybory komunalne w Anglii.

Bowiem dla nas szczególnie takich kampanii wyborczych są daleka niewiedzą i nawet w wyborach do rad miejskich zwracamy uwagę tylko na to, co najważniejsze: na zmaganie się dwóch sił społecznych o przyszłość świata, na wielką historyczną walkę między socjalizmem a faaszyzmem.

WYBORY NA „CZERWONO”

A dalej znany żydowski publicysta:

Łatwo wyobrazić sobie, jakie wrażenie będzie na świecie, kiedy komunalne wybory w Polsce wypadną „czerwono”. Właśnie — w Polsce!

Będzie to niesłychaną radością dla socjalistów całego świata, jeżeli na wschodzie kraju Hitlera, w kilka miesięcy po „Monachium”, wypłyne czerwony sztandar socjalizmu dumnie i zwycięsko ze zmagani wyborczych. I coż to za pociecha będzie dla naszych towarzyszy w krajach faaszystowskich i półfaaszystowskich, kiedy do nich dotrze wieść, że prawdziwy naród Polski wierzy w te same socjalistyczne ideały, co oni.

SPOLICZKOWANA REAKCJA

I jakim polczkiem będzie to dla całej reakcji — a także antysemityzmu, — który jest — jednym z naczelnych haseł reakcji — jeżeli masy ludowe największych miast w Polsce okażą swoją nienawiść do faaszystów i swoje przywiązanie do ideałów pełnej demokracji, wolności i braterstwa.

Co to za radość będzie dla wszystkich pracujących w naszym kraju,

kiedy wybory komunalne w Polsce przekształcą się w „czerwone” wybory!

ŁÓDŹ ŻYDOWSKA

A tak może się stać. Co do Łodzi, to nie możemy się zadowolnić samymi tylko przypuszczeniami. To drugie, pod względem

wielkości miasto w Polsce ma zdecydowanie proletariacki charakter. Już trzy lata temu — podczas ostatnich wyborów do Rady Miejskiej — polscy i żydowscy socjaliści zdobyli absolutną większość. I obecnie walczą o zdobycie Rady Miejskiej i o zdobycie chwalebnej imienia: „czerwona” Łódź.

Ostrołęka bez burmistrza po nadużyciach w magistracie

Zarządzeniem władz nadzorczych zawieszony został w urzędowaniu burmistrz miasta Ostrołęki Hugon Mantey, który jak wiadomo, był w latach 1933/34 komisarzem wiceprezydentem Białegostoku.

Zawieszenie w urzędowaniu burmistrza Mantey'a pozostaje w związku z wykryciem nadużyć w

Zarządzie Miejskim Ostrołęki. W związku z tymi nadużyciami kilku urzędników Magistratu zostało aresztowanych i obecnie przebywają w areszcie zapobiegawczym. Mantey'owi władze postawiły zarzut braku odpowiedniego nadzoru nad podległymi funkcjonariuszami.

Jedynka nie ma szczęścia Druga nieprzyjemna sprawa z podpisem

Niedzielną prasę przyniosła oświadczenie p. Henryka Konarzewskiego treści następującej: „Niniejszym oświadczam, że nazwisko moje zostało umieszczone na odezwie, która ukazała się na murach Warszawy, wydana przez „Narodowo-Gospodarczy Komitet Wyborczy” bez mojej wiedzy i zgody.

Z poważaniem
Henryk Konarzewski.
Po nieprzyjemnej sprawie z

Stracone zachody miłosne

W kołach politycznych mówią, że podjęte w ostatnich czasach przez wicepremiera Kwiatkowskiego ponowne próby porozumienia ze Stronnictwem Ludowym, nie dały pozytywnego rezultatu z przyczyn niezależnych od czynników, które w tych rozmowach brały udział.

podpisem ks. prałata Godlewskiego — już druga tego rodzaju „afeta”. Oznacza to stanowczo nie ma szczęścia... w wyborze nazwisk, które umieszczono pod odezwą.

DZIEŃ W POLITYCE

POST ŻYDÓW
Rabinat wileński proklamował na środek 23 b. m. post powszechny na intencję odwrócenia nieszczęść od żydostwa niemieckiego.

PAN PASCHAŁSKI USTĘPUJE
Według doniesień agencji Kabel, ustepi na prezes rady naczelnej Związku Strzeleckiego, p. mecenas Paschałski. Pan Paschałski za czasów swej kariery parlamentarnej był bliskim człowiekiem p. Skławsa.

WYBORY W OMP
Organizacja Młodzieży Pracującej rozpisła we wszystkich swych okre-

agitacyjne, były podobizny kandydatów w ubraniu i „w naturze” — ale rekord pobił p. Ostrowski prezydent m. Lwowa. Mianowicie wezwanie do głosowania na „mieszczanina Ostrowskiego” — umieszcili na bochenkach chleba z żydowskiej piekarni.

Czyżby p. Ostrowski hołdował zasadzie „przez żółdek do serca?”

NASZA STOLICA
Żyd dochodzi do wniosku, że sukcesy „klasowców” postępują ciągle naprzód:

Faszyzm we wszystkich swoich postaciach i formach zagraża pracującej ludności bardzo ciemnym jutrem. Czy nie byłoby zrozumiałym, czy nie byłoby w takich warunkach naturalniej, gdyby się okazało, że proces wzrastania przebiegał w roku 1938 50 proc.?

ŻYDOSTWO TRIUMFUJE

To jest możliwe. To znaczy, że to musi być naszym zadaniem. I jakże będziemy wszyscy dumni, jeżeli 18 grudnia, dzień wyborów do Rad Miejskich będzie dniem wielkiego zwycięstwa socjalizmu.

„Czerwona Warszawa” i „Czerwona Łódź” taka powinna być nasza odpowiedź faaszystom.

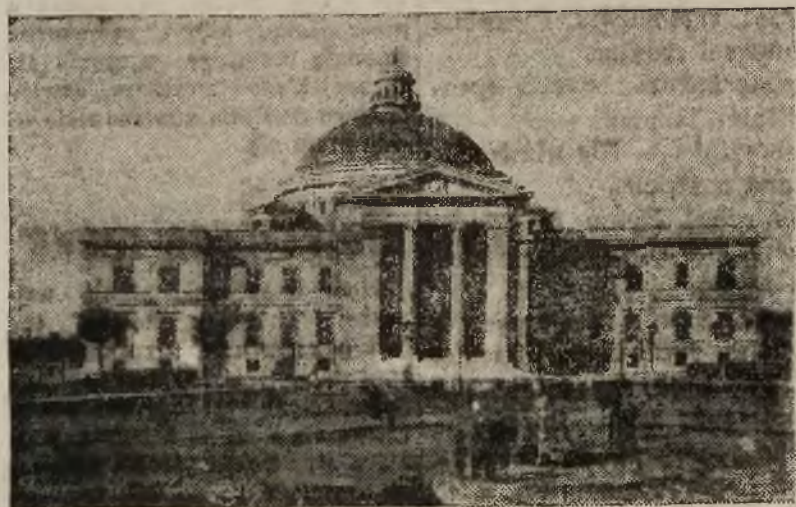
Tak może być. Nawet musi tak być. I tak będzie, jeżeli wszyscy, zarówno działacze, jak i masy społnią swoje obowiązki zarówno przed wyborami, jak i w dzień wyborów. Ten ton żydowskiej prasy żargonowej, gdzie piszą żydzi dla żydów jest niezwykle charakterystyczny.

Dowodni on, że rozgrywka w wyborach samorządowych toczyć się będzie pomiędzy żydami i tymi, którzy chcą odżydzić nasze życie. To też hasło działaczy narodowo - radykalnych „Warszawa bez żydów” ma w wyborach samorządowych kluczowe znaczenie.

PROCES PRZECIW ADW. KOWALSKIEMU

Odroczona w dniu 12 listopada rozprawa sądowa przeciwko przesyłowi Stronnictwa Narodowego p. Kowalskiemu, oskarżonemu o nawoływanie do bojkotu wyborów sejmowych, będzie wznowiona dnia 7 grudnia.

UNIWERSYTET KRÓLA FAUDA



Przed gmachem, okryty wieńcem, pomnik studentów poległych w walce o konstytucję w r. 1935.



Ratujcie
swe zęby!

Nie czekajcie aż kamień nazębny obluźni Wasze zęby, bo wtedy będzie za późno! Już dziś rozpocznijcie walkę z kamieniem przez regularną pielęgnację zębów Kalodontem! „Dwa razy dziennie Kalodont” — a będziecie mieli pewność, że zęby Wasze pozostaną zdrowe. Ale koniecznie Kalodont, bo jest to jedyna w Polsce pasta zawierająca skuteczny w walce z kamieniem Sulfuricinolesat.

KALODONT

PRZECIW
KAMIENTOWI
NAZĘBNEMU

KOLCE BEZ RÓZ

BOCHENKOWA PROPAGANDA

W ubiegłych wyborach sejmowych kandydaci do Sejmu zdobywali się na wielką pomysłowość w reklamie. Były trójkątne i okrągłe karteczki

Szmugiel walut Oszukańcze praktyki właścicieli „biur podróży”

Czarna magia dawno już przestała należeć do grupy „ nauk” przeznaczonych tylko dla nielicznego grona wtajemniczonych. Zajmuje się nią wiele osób, wśród nich zaś na poczesnym miejscu specjalnego typu „biura podróży”, instytucje, używające wspomnianej nauki ku niemałemu zadowoleniu i korzyści... własnej.

Mamy tu na myśli pomysły szmugiel walut zagranicznych, uprawiany przez wspomniane „biura”, które w artystyczny sposób wymykają się z pod kontroli komisji dewizowej i wprost drwią z wszelkich obowiązujących przepisów.

Sprawa przedstawia się następująco: do „biura” takiego zgłasza się klient, pragnący wywieźć za granicę większą sumę w walucie obcej. „Biuro” załatwia mu to do ręki, pobierając za swój arbitraż wysoki kurtaż, dzięki któremu może ono doskonale prosperować, a właściciel jego prowadzić nienaganny żywot dżentelmena. W jaki sposób się to robi? Postaramy się „wyjaśnić” te bankierskie operacje.

NOWY PROCEDER

Jak wiadomo, nasi importerzy towarów zagranicznych otrzymują od komisji dewizowej waluty na pokrycie rachunków od dostawców. Na tym tle powstał ostatnio cały proceder: dostawcy zagraniczni wystawiają rachunki na sumy większe, niż wynosi należność. Importer krajowy przekazuje więc zagranicznemu dostawcy pewną nadwyżkę, często dość pokaźną i tą drogą dysponuje za granicą pewnymi kwotami. Małe „biura podróży” pozostają w kontakcie z właścicielami tych sum i na żądanie klientów sumy te znajdują się do ich dyspozycji.

ZOSIA JEST ZDROWA

Techniczna organizacja jest uproszczona. Zagraniczny „depozytariusz” miejscowego importera otrzymuje od niego list, zawierający wiadomości z życia domowego: „Zosia jest zdrowa, ale Władzio rozchorował się i lekarz zalecił mu po 6 kropel arsenu dziennie na wzmocnienie”. Zgodnie z umówionym szyfrem oznacza to, iż do adresata zgłosi się niejaki p. Władysław, któremu należy wypłacić 600 zł. w walucie miejscowej na rachunek piszącego. Bywają i inne formy tych osobliwych „przekazów”. Tak np. bankier nadaje drobne ogłoszenie w jakimś dzienniku o poszukiwaniu kasjera z kaucją 2.000 zł. Ogłoszenie kosztuje 2 zł. i jest cennym dokumentem. Jeden wycinek zostaje przesłany za granicę do posiadacza pieniędzy, z drugim zaś, identycznym zgłasza się następnie ktoś po odbiór owych 2.000 zł.

200 ZŁ. — CZY KILKANAŚCIE TYSIĘCY

W ten sposób zdarza się, iż „turysta” z ulgowym paszportem, na mocy którego otrzymał na 6 tygodni pobytu we Francji 3.000 fr., wydaje w tym okresie kilkadziesiąt tys. zł.

Nie trzeba chyba wspominać, jak dalece krzywdzącym jest ten „prywatny clearing”. Władze dokładają też wszelkich starań, aby tego rodzaju przestępstwa wy-

pić. W swoim czasie projektowano mianowanie komisarzy dewizowych przy biurach podróży. Byłoby to jednak półśrodek. Wielkie biura bowiem nie uprawiają przemytu walut, podejrzane zaś małe zakładki nie prowadzą żadnych ksiąg walutowych, a nawet zmuszone do tego nie notowałyby podobnych tranzakcji, posługując się listami o wzmacniających kłopotach arszeniowych lub o poszukujących personelu z kaucją.

ZAMKNAĆ!

Jedyny radykalny środek na ukrócenie tego obchodzenia prawa, przynoszącego państwu straty, sięgające setek tysięcy rocznie, byłoby zamknięcie tego rodzaju biur, które żadnej turystyki nie uprawiają, o czym zresztą wszyscy wiedzą, a istnieją tylko w charakterze zakładów, przemycających waluty. Nazwy ich nie trzeba nawet wskazywać palcem. Są między nimi biura z „przesłoniętą” walutową, są i takie, które szeregiem niebawalnych skandali, głoszących w całej prasie, zwróciły na siebie niesławną uwagę społeczeństwa i władz.

Gdy lekarz powie: Wątroba...

myśleć o jej leczeniu, bo w tej diagnozie miłości się często woreczek żółciowy, kamienie żółciowe, żółtaczka. Zioła magistra Wolskiego przeciw cierpieniom wątroby ze znakiem ochronnym „Biliosa”, zawierające egzotyczne rośliny Com-

Ku Czci Obrońców Lwowa Uroczysta Akademia w Warszawie

Polskie Towarzystwo Opieki nad Kresami urządziło w niedzielę w sali Stowarzyszenia Techników uroczysty obchód ku uczczeniu dwudziestej rocznicy walk o obronę Lwowa, zakończonych wyzwoleniem miasta w dniu 2 listopada.

Na scenie ozdobionej zielenią ustawili się poczet sztandarowy Związku Dowórczyków, których prezes w krótkich mocnych słowach oddał cześć bohaterstwu kobiet i dzieci lwowskich, ku czci których pochylił się sztandar, a Dowórczycy sprezentowali broń.

Z głębokim wzruszeniem wysłuchano dłuższego przemówienia adw. Szurlej. W pamięci słuchaczy, a nie braku wśród nich takich, którzy obronę Lwowa przeżyli i czynny brali w niej udział, przesunęły się dzieje miasta i jego obrońców, którzy walkę rozpoczęli mając 64 karabiny, gdy nie

przyjaciół uzbrojonych było 10.000. Mówca przytoczył wzruszający meldunek Piotrusia z pod Sygnowki: „Posterunek Sygnowka; dowódca Piotrus. Nieprzyjaciół posuwa się do nas, potrzebne są natychmiast posiłki. Jest nas 5, potrzeba nam jeszcze 7, w 12 damy sobie radę”. Następnie p. Szurlej omówił daty z okresu walk, cierpienia jakie miasto przeżyło oraz odsiecz pod wodzą gen. Tokarzewskiego i radosny dzień 22 listopada.

W części artystycznej obchodu p. Lucyna Robowska wyśpiewała utalentowana pianistka odegrała z ekspresją szereg utworów Chopina i Paderewskiego. Po czym artyści Opery Warszawskiej pp. Halina Stecka i Helena Zubowicz oraz Tadeusz Łuczaj wykonali kilka pieśni. Huczne oklaski zmuszały artystów do wielokrotnego bisowania. Owacyjnie witano również dwukrotnie występ akademickiego chóru „Lira”.

Słońce zgaśnie wkrótce to znaczy za miliardy lat

Słońce, zarówno jak i wszystkie inne gwiazdy, promieniując wydajnie ze siebie bardzo wiele energii. Promieniowanie zmniejsza stopniowo jego wagę, wiemy nawet o ile; już od tysięcy milionów lat słońce traci codziennie 360 miliardów ton.

Zresztą, jak wiadomo, słońce składa się z częstej nadzwyczaj ciężkich. Centymetr sześcienny materii waży blisko 100 kg. Słoń-

ce jest starą gwiazdą. Astronomowie powiadają, że wkrótce zgaśnie. Ale cieszymy się — to „wkrótce” oznacza w języku astronomów miliardy lat.

Dwudziestolecie gimnazium im. Stefana Batorego

Gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie obchodziło uroczystości w ub. niedzielę 20-lecie swego istnienia. W pięknej auli gimnazjalnej przepełnionej publicznością, Msze św. odprawił ks. dziekan Kopowski, poczynił obchody się krótką akademią. Imieniem szkoły przemawiali dyr. Radwański i prof. Młodziejewicz. W obu tych przemówieniach, przepojonych duchem narodowym i chrześcijańskim kierowniczy zwracali się w serdecznych słowach do młodzieży, wskazując na obowiązki, jakie stoją przed każdym Polakiem w Niepodległej Ojczyźnie.

Z kolei ukazał się na scenie powitany hucznymi oklaskami zespół najmłodszych uczniów, którzy śmiali i ze swadą wygłosili zbiorowy wiersz p. t. „Stefan Batory”. Jeden ze starszych uczniów odczytał charakterystykę patrona szkoły pisaną przez współczesnego Batoremu kronikarza

W tłumaczeniu Ignacego Chrzanowskiego. W końcu zabrali głos mieniem 14 roczników tych, którzy szkołę już ukończyli p. Lewicki, Akademię uroczniściły produkcje orkiestry gimnazjalnej.

Druga część uroczystości odbyła się na podwórzu, gdzie stoi pomnik Stefana Batorego. Na pomniku, u stóp którego ustawia się młodzież ze sztandarem szkoły ozdobionym wizerunkiem króla oraz ze sztandarem harcerskim, złożono wieniec, a uczniowie chórem odpiewali pieśń.

W godzinach popołudniowych odbyło się zebranie dawnych wychowanków szkoły, na którym postanowiono utworzyć zrzeszenie pod nazwą „Rodziny Batorskiej”. Celem zrzeszenia jest wspieranie ze szkoły, stały kontakt starszych z młodszymi oraz opieka nad uczniami niezdolnymi.

Żelazny „Wielki Smok”

Przed 350 laty Szwecja miała okręty pancerne

Muzeum techniczne w Sztokholmie otrzymało w tych dniach oryginalny dowód, stwierdzający, że flota szwedzka już w r. 1586 wyposażona była w okręty pancerne.

Podróżnik niemiecki, który w r. 1586 zwiedził Szwecję w opisie tej podróży wspomina także o tym, że widział okręt, którego ściany go zaciękały. Między bocznyściami ścianami znajdował się gruby materiał żelazny, który miał chronić okręt przed strzałami armatnimi floty nieprzyjacielskiej.

Uwagi godna ta informacja za-

warta jest w dzieje, wydanym w r. 1866 w Sztutgarcie a zawierającym „sprawozdanie zamestnego obywatela Ulmu” we Württembergu nazwiskiem Samuela Kieshela z podróży do Szwecji w r. 1586”. Po swym przybyciu do Szwecji Samuel Kieshel zajmował się zwłaszcza okrętami wojennymi, które stały pod kotwicą na morzu niedaleko miasta.

Opisuje największy z tych okrętów, nazywany „Wielki smok” i wyraża się o nim jako o „okręcie silnym i pewnym”. Do tego dodaje: „Powiedziano mi, że przestrzeżony między obydwojma bocznyściami ścianami wypełniona jest żelazem, aby strzały armatnie nie mogły przebić ściany i uszkodzić okręt”.

Opis ten zdaje się dowodzić, że Szwecja posiadała okręty pancerne już przed 350 laty a zatem wcześniej niż wszystkie inne państwa na świecie.

Chińczycy walcą z całusami

Poza walką, jaką wydali nacjonaliści chińscy ubiorowi europejskiemu, rozpoczęła się obecnie druga walka propagowana przez Ligę, której członkowie składają przysięgę wyrzycenia się europejskiego zwyczaju, zawleczanego do Chin, a mianowicie — całowania się.

Najszybsza rzeka

Woda w rzekach płynie najszybciej pośrodku koryta, tuż pod powierzchnią. Ze wszystkich rzek na świecie Amazonka płynie najszybciej; szybkość jej prądu równa się 3 m. na sekundę. Niektóre strumienie górskie płyną z szybkością 6 m. na sekundę.



Chamberlain: — A może te melodie będą piękniejsze?

DOROTHY BLACK

43)

PRZYGODA

Powieść

Przekład autoryzowany z angielskiego

Później leżąc obok siebie na złotym piasku, wygrzewały się w słońcu. W górę na tle nieba kołysały się wzdłużnie wierzchołki palm.

— Zaraz się obudzę — myślała Sue.

Ale sen nie zniknął. Sen pogłębiany szaloną nadzieją, do której nie chciała się przyznać nawet przed sobą.

Przyjdzie Simon. Prawdopodobnie zastaną go w hotelu. Przyjdą tu oboje pod palmy. Będzie już zachód słońca. Może wyzna, że się w niej naprawdę zakochał, że — że nie może bez niej żyć.

Objawczy kolana, marzyła. Nie wiedziała dobrze, co mu odpowie. Może już niedługo będą siedzieć tu na tym piasku razem. Nadzieja łudziła tak cudnie, że aż przerażająco.

Lorraine podniosła się.

— Idę do hotelu. Moja cenna buzia musi odpocząć. Sama przyjmiesz swoich kawalerów. Nie przebiegaj się. Zostawię ci mój płaszcz. Wyglądasz jak młodziutka syrena, która tylko co wylądowała...

I artystka wolnym krokiem weszła na taras.

Sue została na plaży. Cisza panowała w naturze. Pomimo, że słońce zaczynało się zniżać ku zachodowi, żar nie ustawał. Sue zobaczyła, że z mroków przedwieczornych po drugiej stronie zatoki wynurza się motorówka i sunie wzdłuż bulwaru...

Za kwadrans, może za dziesięć minut Simon wyjdzie na brzeg. W sercu wszystko mu już przebaczyła, jednak wdychając myślała:

— Muszę się trochę droczyć. Mężczyźni nie cenią kobiet, zbyt łatwo dających się przebłagać.

Czekała. To, że wszystkie marzenia spełniły się, było trochę nad jej siły. Wróżka machnęła pałeczką i w ciągu kilku dni biedna panienka sklepowa przeobraziła się zgodnie ze swymi pragnieniami w modną, pięknie ubraną damę.

Zawsze błada skutkiem przebywania w zamknięciu, na morzu opaliła się na delikatny złotawy ton.

Żeby tylko móc uwierzyć, że to wszystko nie sen, nie złudzenie, że nie rozwieje się jak mgła.

Usiadła.

Ktoś szedł ku niej przez ogród hotelowy. Widziała szerokie ramiona i wysoko podniesioną głowę.

Wybiła godzina triumfu. Krew tętniła jej w skroniach, w gardle ścisnęło. Serce zatłukło się gwałtownie i raptem się uspokoiło.

— Jak się mamy! — major Paton zdjął panamę i rzucił się na piasek przy Sue. — Jak tu miło! To rozumiem. Powiedzieli mi w hotelu, gdzie pani jest.

Sue bała się, że musiał go uderzyć jej wysi-

żeni współczesna cywilizacja, godziły się na dożywotni pobyt na samotnej wyspie, która zostanie nam wskazana przez zarząd towarzystwa...

Nie dość na tym, kandydaci na dobranej wygnaności muszą jeszcze łożyć fundusze na zakup wyspy, która według postanowień statutu organizacji im. Robinsona Cruzo, leżąc musi zdala od wielkich szlaków komunikacyjnych, aby nie dążyć na nią nawet najmniejszy powiew cywilizacji. Zmęczony jest współczesny człowiek amerykański i to bardzo.

Wykrycie fałszerstw maki przy pomocy promieni Roentgena

Fachowcy używają promieni Roentgena do wykrywania fałszerstw produktów żywnościowych. Między innymi przy pomo-

cy tych promieni można stwierdzić z łatwością obecność barytu lub też związków ołowiu w mące.

Przez makę czystą promienie te przenikają bez przeszkód. Jeśli zaś mąka ma domieszkę metaliczną — obraz jej będzie mniej lub więcej zaciemniony.

SPEŁN NAKAZ SERCA

I SUMIENIA:

NA POMOC ZIMOWĄ.

ABC sportowe

Sensacje mistrzostw bokserskich Polski

Okęcie i K.P. wyeliminowane

H. C. B. bez trudu w finale

W niedzielę wieczorem rozegrany został we Lwowie grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy Okęciem z Warszawy, o lwowską Lechią.

Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Lechii w stosunku 10:6. W ten sposób Okęcie wyeliminowane zostało z dalszych walk mistrzowskich.

Wyniki techniczne notujemy: W kuguciej Olbert (L) wypunktował Millera.

W piórkowej Czortek (O) zwyciężył Sidelnikowa w drugiej rundzie przez techniczny nokaut.

W lekkiej Kozłowski (O) zmusił Jagodzińskiego do poddania się w drugiej rundzie.

W półśredniej Bąkowski (O) znokautował w drugim starciu Szmęda.

W średniej Podkowiak (L) wygrał na punkty z Greinerem.

W półciężkiej Szkwardowski (L) wypunktował Leonia.

W ciężkiej Baranowski (L) zwyciężył na punkty Urbana.

W wadze muszej Bodziński (L) zdobył 2 punkty bez walki z powodu niedopuszczenia na ring Seroczyńskiego przez lekarza.

W niedzielę wieczorem rozegrany został w Wilnie grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy wileńskim RKS Elektrim a łódzkim IKP.

Mecz przyniósł niespodziewane zwycięstwo bokserów wileńskich w stosunku 9:7. Wyniki techniczne notujemy:

W wadze muszej Lendzin (E) wypunktował Szweda.

W kuguciej Łukmin (E) przegrał na punkty z Marcinkowskim.

W piórkowej Malinowski (E) pokonał na punkty Bartniaka.

W lekkiej Kulesza (E) uległ na punkty Kowalewskiemu.

W półśredniej Borys (E) pokonany został na punkty przez Taboraka.

W średniej Unton (E) wygrał z Trojanowskim przez dyskwalifikację tego ostatniego w trzeciej rundzie.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty słabo walczącego Vogta. Obaj bokserzy bez ciosu.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i zaciętej walce zremisował z Jareckim.

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtora rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie. W meczu tym Wiziński obchodził jubileusz 25 walki w barwach Polonii.

W ciężkiej Białkowski (W) zwyciężył Sowińskiego w trzeciej rundzie przez k.o. Walka bardzo ciekawa i o przebiegu dramatycznym. W pierwszych dwóch rundach przy wzajemnej wymianie ciosów przewagę miał szybszy i ruchliwszy Białkowski. W trzeciej rundzie Sowiński posłał Białkowskiego na deski do 9-ciu. Poznańczyk przetrzymał ciężki moment, nie dopuścił przeciwnika do zadania następnego ciosu, w chwilę później sam trafił celnie. Po ciosie tym Sowiński pozostaje na deskach do 9-ciu, wstaje jednak, otrzymuje natychmiast drugi cios, po czym sekundant Sowińskiego decyduje podać go Białkowskiemu.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty słabo walczącego Vogta. Obaj bokserzy bez ciosu.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i zaciętej walce zremisował z Jareckim.

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtora rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie. W meczu tym Wiziński obchodził jubileusz 25 walki w barwach Polonii.

W ciężkiej Białkowski (W) zwyciężył Sowińskiego w trzeciej rundzie przez k.o. Walka bardzo ciekawa i o przebiegu dramatycznym. W pierwszych dwóch rundach przy wzajemnej wymianie ciosów przewagę miał szybszy i ruchliwszy Białkowski. W trzeciej rundzie Sowiński posłał Białkowskiego na deski do 9-ciu. Poznańczyk przetrzymał ciężki moment, nie dopuścił przeciwnika do zadania następnego ciosu, w chwilę później sam trafił celnie. Po ciosie tym Sowiński pozostaje na deskach do 9-ciu, wstaje jednak, otrzymuje natychmiast drugi cios, po czym sekundant Sowińskiego decyduje podać go Białkowskiemu.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półciężkiej Polakow (E) pokonał na punkty Frontczaka.

W ciężkiej Blum (E) zremisował z Pietrakiem.

W Poznaniu rozegrany został w niedzielę grupowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy poznańską drużyną H. Clegielski a zespołem śląskim I. K. B. Siemianowice.

Zwyciężyli poznańscy w stosunku 11:5. Każda z drużyn zdobyła po 2 pkt. walkowerem: goście z powodu nadwagi — Klimeckiego w wadze półciężkiej, a gospodarze z racji braku przeciwnika w wadze ciężkiej.

Wyniki techniczne pozostałych walk notujemy:

W wadze muszej Stępniewicz (H) wypunktował Przeźdźdźka.

W kuguciej Liszka (H) zremisował z Jarząbkim.

W piórkowej Rudzki (IKB) po walce wyrównanej wygrał na punkty z lepszym technicznie Wal kowiakiem.

W lekkiej Szymczak (H) po trzech, zaciętych prowadzonych rundach, wypunktował wysoko Nawę, który z trudem przetrzymał trzecie starcie.

W półśredniej Sobczak (H) uzyskał zwycięstwo nad Hertelem, wskutek dyskwalifikacji tego ostatniego za uderzenie poniżej pasa.

W średniej Szulczyński (H) znokautował w drugim starciu Marka.

W wadze muszej Lendzin (E) wypunktował Szweda.

W kuguciej Łukmin (E) przegrał na punkty z Marcinkowskim.

W piórkowej Malinowski (E) pokonał na punkty Bartniaka.

W lekkiej Kulesza (E) uległ na punkty Kowalewskiemu.

W półśredniej Borys (E) pokonany został na punkty przez Taboraka.

W średniej Unton (E) wygrał z Trojanowskim przez dyskwalifikację tego ostatniego w trzeciej rundzie.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty słabo walczącego Vogta. Obaj bokserzy bez ciosu.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i zaciętej walce zremisował z Jareckim.

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtora rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie. W meczu tym Wiziński obchodził jubileusz 25 walki w barwach Polonii.

W ciężkiej Białkowski (W) zwyciężył Sowińskiego w trzeciej rundzie przez k.o. Walka bardzo ciekawa i o przebiegu dramatycznym. W pierwszych dwóch rundach przy wzajemnej wymianie ciosów przewagę miał szybszy i ruchliwszy Białkowski. W trzeciej rundzie Sowiński posłał Białkowskiego na deski do 9-ciu. Poznańczyk przetrzymał ciężki moment, nie dopuścił przeciwnika do zadania następnego ciosu, w chwilę później sam trafił celnie. Po ciosie tym Sowiński pozostaje na deskach do 9-ciu, wstaje jednak, otrzymuje natychmiast drugi cios, po czym sekundant Sowińskiego decyduje podać go Białkowskiemu.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty słabo walczącego Vogta. Obaj bokserzy bez ciosu.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i zaciętej walce zremisował z Jareckim.

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtora rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie. W meczu tym Wiziński obchodził jubileusz 25 walki w barwach Polonii.

W ciężkiej Białkowski (W) zwyciężył Sowińskiego w trzeciej rundzie przez k.o. Walka bardzo ciekawa i o przebiegu dramatycznym. W pierwszych dwóch rundach przy wzajemnej wymianie ciosów przewagę miał szybszy i ruchliwszy Białkowski. W trzeciej rundzie Sowiński posłał Białkowskiego na deski do 9-ciu. Poznańczyk przetrzymał ciężki moment, nie dopuścił przeciwnika do zadania następnego ciosu, w chwilę później sam trafił celnie. Po ciosie tym Sowiński pozostaje na deskach do 9-ciu, wstaje jednak, otrzymuje natychmiast drugi cios, po czym sekundant Sowińskiego decyduje podać go Białkowskiemu.

W wadze muszej Aleksandrowicz (P) po walce nieco chaotycznej wypunktował Dybizańskiego.

W kuguciej Koziołek (W) zwyciężył wysoko na punkty Komudę, walczącego nieco tchórzliwie.

W piórkowej po walce wyrównanej Skalecki (W) uzyskał zwycięstwo punktowe nad Maleckim, który walczył mądrze i agresywnie.

W lekkiej Łukaszewicz (P) wypunktował Frankowskiego, wykorzystując chaotyczne nieco ataki Poznańczyka i celnie kontrując jego ciosy.

W półśredniej Ciszewski (P) zwyciężył na punkty słabo walczącego Vogta. Obaj bokserzy bez ciosu.

W średniej Milewski (P) po bardzo ładnej i zaciętej walce zremisował z Jareckim.

W półciężkiej Szymura (W) bawił się przez półtora rundy z Wizińskim, nokautując go w drugiej rundzie. W meczu tym Wiziński obchodził jubileusz 25 walki w barwach Polonii.

Pogrom piłkarzy łódzkich

Koncertowa gra napadu Warszawy

W niedzielę na stadionie Polonii w obecności około 2000 widzów rozegrany został międzymiastowy mecz piłki nożnej Warszawa — Łódź.

Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Warszawy w stosunku 5:1 (3:0).

Gra była na ogół ciekawa. W drużynie warszawskiej doskonale spisali się atak Polonii, w którym poszczególni gracze rozumieli się dobrze, wykorzystywali wszystkie pomysły sytuacyjne i przedstawiali się jako formacja jednolita. Obrona Warszawy była również dobrą linią. Szczepaniak był pracowity, a gracz Orkanu Giewartowski, mimo niedostatecznej rutyny,

walczył ambitnie i skutecznie. W pomocy wyróżnił się Nytz.

W drużynie łódzkiej najlepiej wypadli skrzydłowi Królasik i Świętosławski.

Bramki zdobyli: w 16 minucie Kisieliński z karnego. W 40 minucie Kula dobił daleki strzał Nytza. W 45 minucie Przybysz przedłużył daleki strzał Jaźnickiego. Po przerwie, w 14 minucie Jaźnicki zdobył czwartą bramkę dla sto licy, a w 21 minucie Odrowąż, strzelając z najbliższej odległości, uzyskał ostatni punkt dla Warszawy. W 41 minucie Lewandowski zdobył honorowy punkt dla Łodzi, uziślując bramkę z centry Królasika.

Francja 60

Niemcy i Włochy 140

Zwiększenie zbrojeń lądowych i powietrznych

głównym tematem wizyty paryskiej

LONDYN, 20. 11. Korespondent dyplomatyczny „Observera” donosi, że program rozmów angielsko — francuskich uległ w ostatnich dniach zasadniczej zmianie.

Konkurs hipiczny Legii

Zorganizowana na jesieni roku bieżącego sekcja jeździecka W. K. S. „Legia” urządziła w dniu 27 listopada 1938 r. 1-szy treningowy konkurs hipiczny dla oficerów służby stałej, rezerwy, jeźdźców cywilnych oraz konkurs dla podoficerów zawodowych.

Konkurs odbył się w krytej ujeżdżalni Pułku Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego przy al. Szwoleżerów Nr. 4. Początek o godz. 11-ej.

Francja bowiem opowiedziała się zdecydowanie przeciwko omawianiu w chwili obecnej sprawy zwrotu kolonii niemieckich.

Korespondent dyplomatyczny „Sunday Times” twierdzi, że podczas wizyty prem. Chamberlaina i lorda Halifaxa w Paryżu, poruszone będą następujące tematy:

1) sprawa zbrojeń i obrony narodowej. Przedstawiciele obu państw dokonają przeglądu strategii wojkowej, morskiej i powietrznej. Jeśli chodzi o siły lądowe Francji, stoi ona obecnie wobec nie zwykłej poważnej sytuacji. Francja może wystawić jedynie 60 własnych dywizji przeciwko 140 dywizjom, które mają do rozporządzenia Niemcy i Włochy. Omawia na więc tu będzie sprawa zwiększenia angielskiego korpusu ekspedycyjnego.

Jeszcze bardziej doniosła jest sprawa zbrojeń lotniczych. Według danych, posiadanych przez rząd angielski, produkcja samolotów w Niemczech przewyższa w chwili obecnej łączną produkcję anglo — francuską. Rząd angielski powziął już energiczne kroki, celem przyspieszenia produkcji lotniczej i w Paryżu domagać się

będzie od rządu francuskiego zapewnienia, że francuski program lotniczy ulegnie ekspansji i przyspieszeniu.

2) Kwestia hiszpańska. Mussolini wysunął jako konieczny warunek porozumienia francusko — włoskiego i ogólnego w basenie morza Śródziemnego, przyznanie gen. Franco praw kombatanta i zobowiązanie, że Francja nie podejmie żadnej akcji, która mogłaby przeszkodzić zwycięstwu wojsk narodowych w Hiszpanii. Co do tego punktu istnieje między rządem angielskim i francuskim różnica poglądów, ale spodziewają się tu, iż przeważą teza angielska i że oba państwa przyznają gen. Franco prawa kombatantów.

3) Sprawa poprawy międzynarodowych stosunków ekonomicznych. Omówione tu zostaną możliwości zwiększenia ruchu handlowego i obniżenie stawek celnych na podstawie raportu von Zeeland.

4) Wspólna akcja angielsko — francuska na Dalekim Wschodzie. Jeśli chodzi o sprawy b. kolonii niemieckich, cała prasa dzisiejsza podkreśla, że problem ten nie będzie w Paryżu poruszany.

Słazacy dla Armii

Zjazd Podoficerów Rez.

W Karwinie odbył się XIII Walny Zjazd Ogólnego Zw. Podoficerów Rez. Okręgu Śląskiego. Po nabożeństwie na placu Sokoła nastąpiło wręczenie ufundowanego przez koło Katowice — Centrum kompletnego C. K. M. z zaprzęgiem władzom wojskowym. Imieniem Związku przemówił prezes honorowy Okręgu Kupilas z Szopienic, po czym komitet wręczył dowódcy pułku pik. Sosiałukowi ufundowaną broń.

Następnie odbyła się na ul. Marsz. Piłsudskiego defilada, po której udano się pochodem do Chrześcijańskiego Domu Pracy,

gdzie nastąpiło otwarcie Zjazdu. Po przerwie w czasie której gospodarze Zjazdu podejmowali gości i kolegów żołnierskim obiadem, nastąpiły obrady.

Okręg śląski wykazał duży rozwój i liczy 103 koła ze z górą 5000 członków. Katowice — Centrum, które ufundowało samodzielnie dla Armii C. K. M., liczy 230 członków, w czym ponad 30 bezrobotnych. Okręg jest zupełnie wysanowany finansowo i wykazuje rezerwy, z których obecnie przystąpił do budowy nowoczesnej strzelnicy ciężkokalibrowej w Rybnickim.

Pobyt Prezydenta Związku niemieckich instytucji oszczędnościowych w Polsce

W dniu 18 i 19 bm. bawił w Polsce Prezydent Związku niemieckich instytucji oszczędnościowych dr. Johannes Heintze. Prezydent Heintze złożył

wizytę Prezesowi PKO dr. Henrykowi Gruberowi i Prezesowi Zw. Z. KKO. P. Mikołajowi Dolanowskiemu. W czasie swego pobytu zapoznał się z działalnością polskich instytucji oszczędnościowych i zwrócił uwagę na PKO.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Amsterdam 288,95; Bruksela 90,00; Gdańsk 100,00; Helsinki 11,01; Kopenhaga 111; Londyn 25,01; Mediolan 27,99; Nowy Jork 5,31,75; Nowy Jork (kabel) 5,32; Oslo 125,60; Paryż 14,00; Praga 18,19; Sztokholm 128,95; Zurich 120,20.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwestyc. I em. 84,25; II em. 83,00; 8 proc. prem. inwestyc. seria I em. 93,50; II em. 91,75; dolarówka 42,00; 4 proc. konsolidacyjna 66,50; 4 i pół proc. wewn. państw. 64,50; 5 proc. konwersyjna 68,25 — 68,00; 5 proc. kolejowa konwersyjna 67,00.

Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 99,00; 4 proc. ziemskie w Warszawie seria VI — 58,50; 4,5 proc. ziemskie seria V — 64,50 — 64,25; 5 proc. Warszawy 76,25; 5 proc. Warszawy (1936 r.) 72,25; 6 proc. Warszawy (1933 r.) 72,50 — 72,75; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 65,75; 5 proc.

Gzestochowy (1933) 64,50; 5 proc. Kalisza (1933) 60,25.

Akcie: Bank Polski 180,50; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 35,00; Wegiel 33,75 — 33,50 — 33,63; Lilpol 87,00; Ostrowiec 65,50; Starachowice 43,00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszonica jednolita 20,00 — 20,50; żyto 14,00 — 14,25; jęczmień 15,25 — 15,50; owies I st. 16,00 — 16,50; gryka 17,00 — 17,50; proso 16,00 — 17,00; rzepak ołsimy 44,00 — 44,50; wyka 19,50 — 20,00; groch polny 23,00 — 23,50; konier białe 260 — 270 maza pszen. na gat. 139,00 — 42,00; gat. II 30,50 — 32,50; żytnia gat. I 25,50 — 26,00; gat. II 15,00 — 15,50. Żytnia „azowa” 19,50 — 20,00; otręby pszenne grube 10,25 — 10,75; średnie 9,25 — 9,75; mialkie 9,25 — 9,75; żytnie 8,50 — 9,00; makuchy linae 19,50 — 20,00; makuchy rzepak 12,75 — 13,25; śrut sojowy 23,25 — 23,75; siano prasowane 6,00 — 6,50; słoma prasowana 4,25 — 4,75.

1,5 miliarda m. pożyczki

BERLIN, 20. 11. Konsorcjum pożyczkowe Rzeszy niemieckiej wyłożyło do subskrypcji nową pożyczkę w wysokości 1,5 miliardów marek po kursie 98,75, oprocentowaną w wysokości 4 i pół proc. Jest to już czwarta z rzędu pożyczka emitowana w bieżącym roku.

Wpłaty na poczet nowych subskrypcji nastąpić mogą dopiero w okresie pomiędzy 17. stycznia i 25. lutego 1939 r. a to z tego powodu, że ostatnia pożyczka emitowana została zaledwie przed miesiącem.

RADIO

WTOREK, 22. 11.
6.30 „Kiedy ranne”. 6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka.
8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Zwiedzamy przedzielną i tkankę” — reportaż dla dzieci starszych. 11.15 Auber — Meyerbeer. 11.51 Sygnał czasu. 12.03 Audycja po południu.
15.00 „Mam 13 lat” — powieść dla młodzieży. 15.15 Skrzynka ogólna. 15.30 Muzyka polska. 16.00 Dziennik. 16.05 Wiad. gospodarcze. 16.15 Przegląd aktualności finansowo — gospodarczych. 16.25 Piesni Stanisława Niewiadomskiego. 16.45 Z pamiętników Obrońców Lwowa. 17.00 Audycja śląska — lwowska (ze Lwowa). 17.30 „Z planu po kraju” (ze Lwowa) dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki. 22.00 „Temperamenty” — powieść mówiona A. Cwojdzińskiego. 22.15 „Piesni zwycięstwa” — koncert. 22.55 Aud. informacyjna.

WARSZAWA II.
14.00 Kwiatale. 14.55 Słynni dyrygenci w repertuarze orkiestrowym. 16.00 Tworzy na flet i oboj. 16.40 Wiadomości sportowe. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Przegląd kulturalny. 17.25 Zycie stolicy. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 21.00 D. Fr. Auber: Overture do op. „Czarne Domino”. 21.05 „Znamy Gaudisera” — opowiadanie Honoriusa Balzaca. 21.35 Piesni włoskie. 21.50 Groteski jazzowe. 22.30 „Piesniarki francuskie”. 23.00 Twórcy wirtuozostwa sztuki skrzypcowej.

STACJA KRÓTKOFALOWA
0.05 Wspomnienie o Aleksandrze Michałowskim 0.25 „Ujemny ele polski piosenki”. 0.45 Dziennik. 1.00 Gra zespołu harmonistów W. Kaczynskiego. 2.00 „Wojsko polskie 20 lat temu a dziś”. 2.10 W rytmie marzu.

ŚRODA, 23. 11.
6.30 „Kiedy ranne”. 6.35 Gimnastyka.
6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka.
8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Jak kra-

wiec Krawczyński szyl zwierzętom nowe ruterkę” — obrazek słuchowiskowy dla dzieci młodszych. 11.15 Koncert popularny. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja po południu.

15.00 Koncert dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.05 Wiad. gospodarcze. 16.15 Zycie naszych dzieci. 16.45 Pogadanka. 16.50 Muzyka skądinąd. 16.55 Pog. lek. „Dzień przy ciwrałowy w Polsce”. 17.00 Polska a wojsko okupantów w pierwszych dniach niepodległości — odczyt. 17.15 Kantata Jana Sebastiana Bacha. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 „Nasz język”. 18.40 „Dyskutujmy”: „Czy naprawdę w zdrowym ciele zdrowy duch”. 19.00 „Odgłosy Italii” — koncert. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Opowieść o Chopinie: „Polonezy”. 21.45 „Temperamenty” — powieść mówiona Cwojdzińskiego. 22.00 Muzyka francuska. 22.25 Audycja z okazji uroczystości 40-lecia odkrycia radu przez Marię Skłodowską — Curie i Piotra Curie. 22.40 Muzyka polska. 22.55 Aud. informacyjna.

WARSZAWA II.
14.00 Muzyka obiadowa. 15.05 Marsze symfoniczne i walce wokalne. 16.00 Koncert solistów. 16.40 Wiadomości sportowe. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogadanka. 17.25 Zycie stolicy. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 21.00 D. Fr. Auber: Overture do op. „Czarne Domino”. 21.05 „Znamy Gaudisera” — opowiadanie Honoriusa Balzaca. 21.35 Piesni włoskie. 21.50 Groteski

Wspaniałe uroczystości ku czci orląt

Miecz obrony Lwowa

jest dziś gotów jak przed 20-tu laty

LWÓW, 20. 11. Niedzielne uroczystości dwudziestolecia obrony Lwowa, miały przebieg bardzo podniosły. Towarzyszyła im piękna słoneczna pogoda. Ulice toną w powodzi flag państwowych. Na ulicach nieprzejrzane tłumy. Pociągi popularne zwiozły z całej Małopolski wielu uczestników uroczystości.

Rano o godz. 9-iej w kościele wotywnym N. P. M. Ostrobramskiej na górnym Łyczakowie ks. arcybiskup dr. Bol. Twardowski odprawił pontyfikalną Mszę św. Przed głównym ołtarzem zajęli miejsca przedstawiciele władz, delegacje pułków, których dzieje związane są z obroną Lwowa, delegacja młodzieży polskiej z Gdańska, weterani z 1863 r., delegacja górnośląskie, Zw. Powstańców Śląskich, organizacje i stowarzyszenia.

Plac przed kościołem wypełniły kompania honorowa pułku piechoty Legionów z Wilna ze sztandarem i orkiestrą, kompania korpusu kadetów, uczestnicy jubileu-

szowego zjazdu teatrów i chórów ludowych z całej Małopolski w barwnych strojach ludowych. Dołączyli do nich niezliczone tłumy mieszkańców Lwowa.

Po nabożeństwie nastąpił akt złożenia przed obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej ryngrafy z wizerunkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej i odznakami organizacyjnymi. Pierwsze ryngrafy złożyły pułki, związane z wielkimi listopadowymi dniami Lwowa: pułk artylerii z Wilna, pułk piechoty z Wilna, pułk piechoty L. A. z Warszawy, pułk piechoty Strzelców Lwowskich, rodziny poległych i zmarłych obrońców Lwowa.

Z kościoła udano się na plac, położony obok świątyni, gdzie ks. arcybiskup Twardowski poświęcił kamień węgielny pod budowę zakładu salezjańskiego. Zakład ten ma tworzyć żywy pomnik uczczenia 20-iej rocznicy obrony Lwowa.

Wieniec okryły

Mogiły lwowskich orląt

Podniosła uroczystość odbyła się następnie na cmentarzu obrońców Lwowa. Cmentarz wypełniły wszystkie delegacje i związki, biorące udział w uroczystościach.

Na zbiorowej mogile nieznanymi żołnierzami pod pomnikiem chwały zapalono znicze. Przy grobie stała warta honorowa K. P. W. Przed katakumbami ustawiała się kompania wileńskiego pułku, obok kaplicy Orląt niezliczone pocztysztandarowe z barwną grupą Śląska. Połączone chóry odspie-

wały „Bóg stworzył” i „O panie nasz”.

Rozlega się sygnał trąbki. Oddziały prezentują broń, z oddali dochodzą dźwięki hymnu narodowego. Do mogiły zbiorowej nieznanymi obrońcami Lwowa podchodzą delegacje i składają kolejno wieniec: pułki piechoty legionowej z Wilna, artylerii legionowej z Wilna itd.

Razem złożono ponad 50 wieniec. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem „Boże coś Polskę”.

„Semper fidelis”

O godz. 12-iej na balkonie teatru i Hetmańską nadciągają z cmentarza biorące udział w uroczystościach organizacje i zespoły z or-

kiestrą, K. P. W. kroczy na przedzie pierwszy patrol b. ochotników armii polskiej, który w niedzielę rano przybył do Lwowa z Przemyśla, za nim zwarty oddział 200 umundurowanych Ślązaków.

Oddziały w kilku rzutach ustawiają się na pl. przed teatrem w „czworobok”, otaczając stojący w środku las sztandarów i kompanię honorową wileńskiego pułku piechoty. Błyszczy w jesiennym słońcu ciężki miecz niesiony na czele Związku Obrońców Lwowa.

Orkiestra gra poloneza a połączone chóry śpiewają pieśń „Sem-

per Fidelis” na cześć Lwowa. Przed mikrofonem staje prezydent miasta Katowic dr. A. Kocur, który w podniosłych słowach przypomina, że Śląsk i Lwów, kresowe bastiony Rzplitej połączone są wspólnym węzłem krwi, którą wymieniały między sobą dzieci lwowskie i śląskie w obronie Lwowa w trzech powstaniach śląskich. Po zakończeniu przemówienia wszyscy zebrani odśpiewali „Rotę”.

O godz. 16 odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej na gmachu korpusu kadetów ku czci poległych w obronie Lwowa na pododcinku „Szkoła Kadecka”.

Związek Dziennikarzy R. P. wobec projektu dekretu prasowego

Zarząd główny Związku Dziennikarzy R. P. na posiedzeniu dnia 20 b. m. zajmował się sprawą projektu dekretu prasowego.

Zarząd główny uchwalił rezolucję stojącą zgodnie ze statutem Związku na stanowisku wolności prasy w ramach ogólnie pojęte-

go dobra powszechnego i reprezentującym interesy zawodowe dziennikarstwa.

Rezolucja została przesłana telegraficznie p. premierowi gen. Sławojowi Składkowskiemu z prośbą o przyjęcie dn. 21 b. m. wniosków Związku Dziennikarzy.

Niemcy szkolą pracowników dla swoich przyszłych kolonii

BERLIN, 20. 11. Zagadnienie kolonii nie schodzi z łamów prasy niemieckiej. W związku z wizytą Pirowa w Berlinie, i w odpowiedzi na wrzawę, którą ta podróż wywołała, „National Zeitung” tak określa stanowisko Niemiec: Stwierdzamy jasno i dobitnie, że dla nas problem kolonii ma zna-

czenie europejskie. Uważamy, że opanowanie afrykańskiego kontynentu jest wspólnym zadaniem Europy.

W dalszym ciągu berlińskie dzienniki donoszą o szeregu uroczystości i kursów kolonialnych. W Berlinie powołano wszystkich przodowników drużyn żałogowych, na wieczorne kursy kolonialne.

W niedzielę odbyła się uroczystość kolonialna urządzona staraniem miejscowego oddziału szturmowego. Po złożeniu hołdu poległym niemieckim żołnierzom kolonialnym, zabrał głos przedstawiciel niemieckiego związku kolonialnego, który m. in. powiedział: „Nie byłibyśmy narodowymi socjalistami, gdybyśmy nie żądali tego, co nam skradziono. W imię honoru narodowego i w imię honoru tyłu Niemców, którzy z dala od ojczyzny poświęcili swe życie, żądamy oddania nam z powrotem naszych kolonii. Zresztą nawet gdybyśmy przedtym kolonii nie mieli, to dziś i tak zażądałibyśmy ich.”

Bóg nie poto stworzył narody, aby tylko Anglia i Francja żyć mogły, ale poto, aby wszystkie narody brały udział w bogactwach ziemi.

W LIDZIE

można zaprenumerować „ABC” u p. Michalskiego przy ul. Suwalskiej 17.

Brać w polskie ręce handel i rzemiosła

Mowa gen. Sosnkowskiego o przeludnieniu wsi

W niedzielę odbyła się w miejscowości Antonów (znanej w historii jako kwatery Ks. Józefa w czasie kampanii austriackiej 1809 r.) uroczystość poświęcenia szkoły powszechnej, zbudowanej przez gromady Pużów i Antonów.

Na uroczystość tę przybył inspektor armii gen. Sosnkowski i wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone zagadnieniu przeludnienia wsi, w którym m. in. powiedział:

Cóż więc, na Boga, robić trzeba, jak postępować należy, aby zażegnać niebezpieczeństwo uduśczenia się na zbyt małej przestrzeni, które ciąży nad wsią polską, aby odsunąć od niej zmore biedy i nędzy?

Co robić?

Iść na wojnę? Zdobywać nowe ziemie? Ale przecież wszystko, co polskie, co nasze, tośmy już prawie w całości pozbiali, a Polak po cudzą rękę wyciągać nie lubi i nie chce.

A więc może jakoś tak urządzić życie, aby po chatach wiejskich pod strzechami mniej dzieci przebywało? Nie. Po stokroć nie. Albowiem narodzi się małe dzieci, a one rosną, marnieją. Zresztą droga ta nie odpowiada pojęciom moralnym polskiego ludu.

Parcelować? Zapewne, jest to środek, mogący przynieść chwilową ulgę. To też parcelujemy, ale jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że zapas ziemi do parcelacji jest już bardzo mały w stosunku do olbrzymich potrzeb. Zdajemy sobie sprawę, że pewna ilość większych warsztatów rolnych pozostać musi i ze względu na obronę państwa i w obliczu ogólnych względów gospodarczych.

Nożycie cen

A więc dbać o to, aby chłop dostawał więcej za to, co sprzedaje i płać mniej za to, co kupuje? Oczywiście tak. Jest to jedno z najważniejszych zadań stojących przed nami. To jest jedna z najpilniejszych spraw związanych z życiem i bytem wsi.

To też sprawie tej rząd polski poświęca wiele uwagi, a jest niewątpliwym, że będzie musiał poświęcać jej jeszcze więcej w przyszłości.

Spolszczenie handlu

A więc, brać w polskie ręce handel i rzemiosła? Ależ tak. Po stokroć tak, gdyż jest to dziedzina, gdzie tysiące, dziesiątki ty-

siący, chłopskich synów mogą znaleźć pracę, chleb i dostatnie bytowanie.

Rozbudowywać miasta i rozwijać rzemiosło? Ale oczywiście tak. Przecież wiemy dobrze, że w pobliżu miast uprzemysłowionych, zwiększając się możliwości zarobkowania dla ludności wiejskiej, polepszają się warunki bytu dla wytworów gospodarstwa wiejskiego. Każdy mądry gospodarz wie, że lepiej jest posłać zdolnego syna do fabryki i oddać go do handlu i rzemiosła, niż w drodze niekończących się podziałów i rozdrabniania ojcowizny zrobić z niego jednogłowego dziada.

Oświata

Obywatela. Każdy ze środków wyliczonych przeze mnie oraz

wszystkie wzięte razem mogą być skuteczne tylko w połączeniu z narzędziem najpotężniejszym, którym jest oświata. Od poziomu oświaty ogólnej i zawodowej na wsi zależy poziom kultury rolnej, a więc stan upraw rolnych, umiejętność nawożenia.

Możliwości, jakie stoją pod tym względem przed polską, są olbrzymie i równają się po przeleczeniu na zbiory podwojeniu powierzchni uprawnej, jaką obecnie posiadamy. Nie ma żadnej wystarczającej przyczyny, dla której morga ziemi w Polsce miałaby rodzić mniej, niż rodzi morga ziemi na Bałkanach — a taki jest, jeśli chodzi o całość Polski, obecny dość smutny stan rzeczy.

Po przemówieniu gen. Sosnkowski odjechał do wsi Chwałowice, gdzie odbyła się akademii.

Obozy koncentracyjne we Francji

dla uciążliwych cudzoziemców

Dla recydywistów — zsyłka do Guyany

PARYŻ, 20. 11. Prasa donosi, iż celem rozwiązania zagadnienia niepożądanych cudzoziemców którzy już od dłuższego czasu zajmują uwagę władz francuskich, koła rządowe zdecydowały się ostatecznie na zorganizowanie na terenie Francji obozów koncentracyjnych.

Do obozów tych skierowani byliby zarówno cudzoziemcy napływający do Francji, których żadne z państw nie chce z powrotem przyjąć i którzy nie posiadają za-

dných tytułów do osiedlenia się we Francji, jak również cudzoziemcy przebywający już we Francji, a skazani wyrokami za różne przestępstwa. W stosunku do obu tych kategorii będą stosowane odrębne postępowania.

Kategoria pierwszych cudzoziemców zostanie zorganizowana w bataliony pracy, gdzie będą otrzymywali normalne wynagrodzenie. Natomiast w stosunku do drugiej kategorii stosowane będą bardziej ostre rygory.

Zsyłanie do obozu koncentracyjnego następować będzie automatycznie po trzecim wyroku skazującym. Specjalnie niebezpieczni recydywiści będą zsyłani do obozów koncentracyjnych, jakie będą założone na terenie Guyany francuskiej. Prasa francuska zaznacza, iż tego rodzaju zarządzanie położę przede wszystkim kres anormalnemu stanowi rzeczy, że cudzoziemcy, którym policja doreczyła nakaz wysiedlenia nie mogli opuścić terytorium francuskiego, nie mieli bowiem dokąd się udać.

Ks. Otton czerpał pieniądze ze szkatuły b. Austrii

Proces b. urzędników urzędu kanclerskiego

WIEDEN, 20. 11. W Wiedniu aresztowano wczoraj dawnego dyrektora kancelarii gabinetu urzędu kanclerskiego Klasterskiego, radcę dworu Kolasę, radcę ministerialnego Schiera, sekretarkę urzędu kanclerskiego Drzemisek, radcę Hanischę, radcę Dworu Stągla oraz wydawcę pism, doktora Leischera.

porządzenia państwowym funduszem dyspozycyjnym, z którego np. arcyksiążę Otton czerpał 20 tysięcy szylingów miesięcznie. Zarzuty stawiane oskarżonym idą

również w tym kierunku, że popierali oni finansowo akcję paneuropejską znanego pacyfisty, hr. Coudenhove - Calergi.

Kom. Burchardt w Warszawie

W Warszawie bawi Wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku p. Burchardt z małżonką. W niedzielę Wysoki komisarz Burchardt przyjęty był przez ministra spraw zagranicznych Becka.

Pomnik

Lotników rumuńskich pod Warszawą

W niedzielę odbyło się pod Warszawą uroczyste poświęcenie pomnika ku czci poległych w tym miejscu w katastrofie lotniczej dwóch lotników rumuńskich, mjr. Pantusi i kpt. Popescu, oraz dwóch lotników polskich inż. Rzewnickiego i inż. Szrajera.

Na uroczystość przybył ambasador rumuński Franasovici z członkami ambasady, specjalna delegacja z Bukaresztu z prof. Politechniki Germani, przedstawiciele lotnictwa wojskowego rumuńskiego, przedstawiciele władz lotniczych polskich oraz przedstawiciele polskich organizacji lotniczych. Po nabożeństwie, odsłonięcia pomnika dokonał ambasador Rumunii.

3 punkty paktu nieagresji między Niemcami a Francją

LONDYN, 20. 11. Korespondent polityczny „Sunday Expressu” donosi, iż podczas rozmów angielsko-francuskich w Paryżu poruszona będzie m. in. sprawa niemiecko-francuskiego paktu nieagresji na wzór paktu przyjaźni podpisanego w Monachium przez Hitlera i Chamberlaina.

Pakt ten obejmować ma następujące punkty: 1) zobowiązanie,

życia w policji obyczajowej. Przeprowadzono szereg rewizji i aresztowań wśród mętów świata podziemnego. Liczba aresztowanych przekracza 300 osób. Również w Tulonie dokonano licznych aresztowań wśród świata podziemnego i elementów przestępczych.

Moro Giafferi obrońcą Grynszpana

PARYŻ, 20. 11. Wybitny adwokat paryski Moro Giafferi podjął się obrony Grynszpana, zabójcy dyplomaty niemieckiego von Ratha.

Moro Giafferi posiada sympatie lewicowe i kilkakrotnie już występował w wielkich procesach politycznych.

Złóż ofiarę na F. O. N.

2.000 osób zginęło w płomieniach

PEKIN, 20. 11. Korespondent agencji Havasa donosi, że w czasie wielkiego pożaru w m. Czag-Cza, stolicy prowincji Hunan w Chinach środkowych, który został ugaszony dopiero po pięciu dniach, zginęło dwa tysiące osób.

Miasto jest całkowicie zniszczone.

REDAKCJA: Warszawa Al Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny).
ADMINISTRACJA: Warszawa. Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura, kasa, buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr. 23.400.
Skrytka Poczтовая 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź. Piotrkowska 103, tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13, 15—18. Poznań, 27 Grudnia, 2 Wrocławek, Cyganiki 34, 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 2.
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalty): na 1-iej stronie — 1 zł., na 2-iej stronie — 0.50 zł., na 3-iej stronie — 0.30 zł., na 4-iej stronie — 0.20 zł., na 5-iej stronie — 0.15 zł., na 6-iej stronie — 0.10 zł., na 7-iej stronie — 0.08 zł., na 8-iej stronie — 0.06 zł., na 9-iej stronie — 0.05 zł., na 10-iej stronie — 0.04 zł., na 11-iej stronie — 0.03 zł., na 12-iej stronie — 0.02 zł., na 13-iej stronie — 0.01 zł., na 14-iej stronie — 0.01 zł., na 15-iej stronie — 0.01 zł., na 16-iej stronie — 0.01 zł., na 17-iej stronie — 0.01 zł., na 18-iej stronie — 0.01 zł., na 19-iej stronie — 0.01 zł., na 20-iej stronie — 0.01 zł., na 21-iej stronie — 0.01 zł., na 22-iej stronie — 0.01 zł., na 23-iej stronie — 0.01 zł., na 24-iej stronie — 0.01 zł., na 25-iej stronie — 0.01 zł., na 26-iej stronie — 0.01 zł., na 27-iej stronie — 0.01 zł., na 28-iej stronie — 0.01 zł., na 29-iej stronie — 0.01 zł., na 30-iej stronie — 0.01 zł., na 31-iej stronie — 0.01 zł., na 32-iej stronie — 0.01 zł., na 33-iej stronie — 0.01 zł., na 34-iej stronie — 0.01 zł., na 35-iej stronie — 0.01 zł., na 36-iej stronie — 0.01 zł., na 37-iej stronie — 0.01 zł., na 38-iej stronie — 0.01 zł., na 39-iej stronie — 0.01 zł., na 40-iej stronie — 0.01 zł., na 41-iej stronie — 0.01 zł., na 42-iej stronie — 0.01 zł., na 43-iej stronie — 0.01 zł., na 44-iej stronie — 0.01 zł., na 45-iej stronie — 0.01 zł., na 46-iej stronie — 0.01 zł., na 47-iej stronie — 0.01 zł., na 48-iej stronie — 0.01 zł., na 49-iej stronie — 0.01 zł., na 50-iej stronie — 0.01 zł., na 51-iej stronie — 0.01 zł., na 52-iej stronie — 0.01 zł., na 53-iej stronie — 0.01 zł., na 54-iej stronie — 0.01 zł., na 55-iej stronie — 0.01 zł., na 56-iej stronie — 0.01 zł., na 57-iej stronie — 0.01 zł., na 58-iej stronie — 0.01 zł., na 59-iej stronie — 0.01 zł., na 60-iej stronie — 0.01 zł., na 61-iej stronie — 0.01 zł., na 62-iej stronie — 0.01 zł., na 63-iej stronie — 0.01 zł., na 64-iej stronie — 0.01 zł., na 65-iej stronie — 0.01 zł., na 66-iej stronie — 0.01 zł., na 67-iej stronie — 0.01 zł., na 68-iej stronie — 0.01 zł., na 69-iej stronie — 0.01 zł., na 70-iej stronie — 0.01 zł., na 71-iej stronie — 0.01 zł., na 72-iej stronie — 0.01 zł., na 73-iej stronie — 0.01 zł., na 74-iej stronie — 0.01 zł., na 75-iej stronie — 0.01 zł., na 76-iej stronie — 0.01 zł., na 77-iej stronie — 0.01 zł., na 78-iej stronie — 0.01 zł., na 79-iej stronie — 0.01 zł., na 80-iej stronie — 0.01 zł., na 81-iej stronie — 0.01 zł., na 82-iej stronie — 0.01 zł., na 83-iej stronie — 0.01 zł., na 84-iej stronie — 0.01 zł., na 85-iej stronie — 0.01 zł., na 86-iej stronie — 0.01 zł., na 87-iej stronie — 0.01 zł., na 88-iej stronie — 0.01 zł., na 89-iej stronie — 0.01 zł., na 90-iej stronie — 0.01 zł., na 91-iej stronie — 0.01 zł., na 92-iej stronie — 0.01 zł., na 93-iej stronie — 0.01 zł., na 94-iej stronie — 0.01 zł., na 95-iej stronie — 0.01 zł., na 96-iej stronie — 0.01 zł., na 97-iej stronie — 0.01 zł., na 98-iej stronie — 0.01 zł., na 99-iej stronie — 0.01 zł., na 100-iej stronie — 0.01 zł., na 101-iej stronie — 0.01 zł., na 102-iej stronie — 0.01 zł., na 103-iej stronie — 0.01 zł., na 104-iej stronie — 0.01 zł., na 105-iej stronie — 0.01 zł., na 106-iej stronie — 0.01 zł., na 107-iej stronie — 0.01 zł., na 108-iej stronie — 0.01 zł., na 109-iej stronie — 0.01 zł., na 110-iej stronie — 0.01 zł., na 111-iej stronie — 0.01 zł., na 112-iej stronie — 0.01 zł., na 113-iej stronie — 0.01 zł., na 114-iej stronie — 0.01 zł., na 115-iej stronie — 0.01 zł., na 116-iej stronie — 0.01 zł., na 117-iej stronie — 0.01 zł., na 118-iej stronie — 0.01 zł., na 119-iej stronie — 0.01 zł., na 120-iej stronie — 0.01 zł., na 121-iej stronie — 0.01 zł., na 122-iej stronie — 0.01 zł., na 123-iej stronie — 0.01 zł., na 124-iej stronie — 0.01 zł., na 125-iej stronie — 0.01 zł., na 126-iej stronie — 0.01 zł., na 127-iej stronie — 0.01 zł., na 128-iej stronie — 0.01 zł., na 129-iej stronie — 0.01 zł., na 130-iej stronie — 0.01 zł., na 131-iej stronie — 0.01 zł., na 132-iej stronie — 0.01 zł., na 133-iej stronie — 0.01 zł., na 134-iej stronie — 0.01 zł., na 135-iej stronie — 0.01 zł., na 136-iej stronie — 0.01 zł., na 137-iej stronie — 0.01 zł., na 138-iej stronie — 0.01 zł., na 139-iej stronie — 0.01 zł., na 140-iej stronie — 0.01 zł., na 141-iej stronie — 0.01 zł., na 142-iej stronie — 0.01 zł., na 143-iej stronie — 0.01 zł., na 144-iej stronie — 0.01 zł., na 145-iej stronie — 0.01 zł., na 146-iej stronie — 0.01 zł., na 147-iej stronie — 0.01 zł., na 148-iej stronie — 0.01 zł., na 149-iej stronie — 0.01 zł., na 150-iej stronie — 0.01 zł., na 151-iej stronie — 0.01 zł., na 152-iej stronie — 0.01 zł., na 153-iej stronie — 0.01 zł., na 154-iej stronie — 0.01 zł., na 155-iej stronie — 0.01 zł., na 156-iej stronie — 0.01 zł., na 157-iej stronie — 0.01 zł., na 158-iej stronie — 0.01 zł., na 159-iej stronie — 0.01 zł., na 160-iej stronie — 0.01 zł., na 161-iej stronie — 0.01 zł., na 162-iej stronie — 0.01 zł., na 163-iej stronie — 0.01 zł., na 164-iej stronie — 0.01 zł., na 165-iej stronie — 0.01 zł., na 166-iej stronie — 0.01 zł., na 167-iej stronie — 0.01 zł., na 168-iej stronie — 0.01 zł., na 169-iej stronie — 0.01 zł., na 170-iej stronie — 0.01 zł., na 171-iej stronie — 0.01 zł., na 172-iej stronie — 0.01 zł., na 173-iej stronie — 0.01 zł., na 174-iej stronie — 0.01 zł., na 175-iej stronie — 0.01 zł., na 176-iej stronie — 0.01 zł., na 177-iej stronie — 0.01 zł., na 178-iej stronie — 0.01 zł., na 179-iej stronie — 0.01 zł., na 180-iej stronie — 0.01 zł., na 181-iej stronie — 0.01 zł., na 182-iej stronie — 0.01 zł., na 183-iej stronie — 0.01 zł., na 184-iej stronie — 0.01 zł., na 185-iej stronie — 0.01 zł., na 186-iej stronie — 0.01 zł., na 187-iej stronie — 0.01 zł., na 188-iej stronie — 0.01 zł., na 189-iej stronie — 0.01 zł., na 190-iej stronie — 0.01 zł., na 191-iej stronie — 0.01 zł., na 192-iej stronie — 0.01 zł., na 193-iej stronie — 0.01 zł., na 194-iej stronie — 0.01 zł., na 195-iej stronie — 0.01 zł., na 196-iej stronie — 0.01 zł., na 197-iej stronie — 0.01 zł., na 198-iej stronie — 0.01 zł., na 199-iej stronie — 0.01 zł., na 200-iej stronie — 0.01 zł., na 201-iej stronie — 0.01 zł., na 202-iej stronie — 0.01 zł., na 203-iej stronie — 0.01 zł., na 204-iej stronie — 0.01 zł., na 205-iej stronie — 0.01 zł., na 206-iej stronie — 0.01 zł., na 207-iej stronie — 0.01 zł., na 208-iej stronie — 0.01 zł., na 209-iej stronie — 0.01 zł., na 210-iej stronie — 0.01 zł., na 211-iej stronie — 0.01 zł., na 212-iej stronie — 0.01 zł., na 213-iej stronie — 0.01 zł., na 214-iej stronie — 0.01 zł., na 215-iej stronie — 0.01 zł., na 216-iej stronie — 0.01 zł., na 217-iej stronie — 0.01 zł., na 218-iej stronie — 0.01 zł., na 219-iej stronie — 0.01 zł., na 220-iej stronie — 0.01 zł., na 221-iej stronie — 0.01 zł., na 222-iej stronie — 0.01 zł., na 223-iej stronie — 0.01 zł., na 224-iej stronie — 0.01 zł., na 225-iej stronie — 0.01 zł., na 226-iej stronie — 0.01 zł., na 227-iej stronie — 0.01 zł., na 228-iej stronie — 0.01 zł., na 229-iej stronie — 0.01 zł., na 230-iej stronie — 0.01 zł., na 231-iej stronie — 0.01 zł., na 232-iej stronie — 0.01 zł., na 233-iej stronie — 0.01 zł., na 234-iej stronie — 0.01 zł., na 235-iej stronie — 0.01 zł., na 236-iej stronie — 0.01 zł., na 237-iej stronie — 0.01 zł., na 238-iej stronie — 0.01 zł., na 239-iej stronie — 0.01 zł., na 240-iej stronie — 0.01 zł., na 241-iej stronie — 0.01 zł., na 242-iej stronie — 0.01 zł., na 243-iej stronie — 0.01 zł., na 244-iej stronie — 0.01 zł., na 245-iej stronie — 0.01 zł., na 246-iej stronie — 0.01 zł., na 247-iej stronie — 0.01 zł., na 248-iej stronie — 0.01 zł., na 249-iej stronie — 0.01 zł., na 250-iej stronie — 0.01 zł., na 251-iej stronie — 0.01 zł., na 252-iej stronie — 0.01 zł., na 253-iej stronie — 0.01 zł., na 254-iej stronie — 0.01 zł., na 255-iej stronie — 0.01 zł., na 256-iej stronie — 0.01 zł., na 257-iej stronie — 0.01 zł., na 258-iej stronie — 0.01 zł., na 259-iej stronie — 0.01 zł., na 260-iej stronie — 0.01 zł., na 261-iej stronie — 0.01 zł., na 262-iej stronie — 0.01 zł., na 263-iej stronie — 0.01 zł., na 264-iej stronie — 0.01 zł., na 265-iej stronie — 0.01 zł., na 266-iej stronie — 0.01 zł., na 267-iej stronie — 0.01 zł., na 268-iej stronie — 0.01 zł., na 269-iej stronie — 0.01 zł., na 270-iej stronie — 0.01 zł., na 271-iej stronie — 0.01 zł., na 272-iej stronie — 0.01 zł., na 273-iej stronie — 0.01 zł., na 274-iej stronie — 0.01 zł., na 275-iej stronie — 0.01 zł., na 276-iej stronie — 0.01 zł., na 277-iej stronie — 0.01 zł., na 278-iej stronie — 0.01 zł., na 279-iej stronie — 0.01 zł., na 280-iej stronie — 0.01 zł., na 281-iej stronie — 0.01 zł., na 282-iej stronie — 0.01 zł., na 283-iej stronie — 0.01 zł., na 284-iej stronie — 0.01 zł., na 285-iej stronie — 0.01 zł., na 286-iej stronie — 0.01 zł., na 287-iej stronie — 0.01 zł., na 288-iej stronie — 0.01 zł., na 289-iej stronie — 0.01 zł., na 290-iej stronie — 0.01 zł., na 291-iej stronie — 0.01 zł., na 292-iej stronie — 0.01 zł., na 293-iej stronie — 0.01 zł., na 294-iej stronie — 0.01 zł., na 295-iej stronie — 0.01 zł., na 296-iej stronie — 0.01 zł., na 297-iej stronie —